

Politična pisarna v gotovini - Cena 40 lir

Leto XXI. Št. 244 (6222)

TRST, četrtek 14. oktobra 1965

ZAKLJUČEK DEBATE O ZUNANJI POLITIKI V ZBORNICI

Moro je ponovil ameriška stališča v govoru o italijanski zunanji politiki

Socialisti so glasovali proti resolucijam o Vietnamu in vključitvi Kitajske v OZN, vendar z verbalnimi pridržki - Izjava Mora o potovanju v Jugoslavijo

RIM, 13. — Po dolgem govoru Mora je poslanska zbornica zavrnila komunistični resoluciji o vojni v Vietnamu in o vključitvi Kitajske v OZN. Za resolucijo so glasovali samo poslanci KPI in PSIUP, vse ostale skupine pa proti. Predsednik socialistične skupine v zbornici Ferri je v svojem govoru sicer zagovarjal vstop Kitajske v OZN in to ponovil v glasovni izjavi, dodal pa je, da bodo socialisti glasovali proti resoluciji KPI, ker zveni kot nezaučnica vladi.

in o bližnjem potovanju v Varšavo. Predsednik vlade Moro je v dolgem govoru odkrito zagovarjal ameriška stališča, krepitev NATO in podobno in to ne — kot je njejnemu običajno — zapleten in nejasen način. Brez daljšega uvoda se je takoj lotil vietnamskega vprašanja, glede katerega je dejal, da Italija, če celoti razume stališče ZDA, kar prav gotovo pomeni priateljski odnos do velikega zavezanca, ki nosi tako veliko breme za varnost in mir na svetu. V nadaljevanju je to vojno ocenil kot vprašanje zapletenih odnosov med vzhodom in zahodom in delikatno vprašanje notranje krize komunizma. Nato je dejal, da je Italija zagovarjala pogajanja, to pa skot ZDA vedno izjavljale, da se ne bodo pogajale s komunistično vojsko. Nadaljnji del je bil posvečen terorističnim napadom in nastevanju vrste opozoril in zahtev italijanske vlade avstrijski naj neha podpirati skupine skrajnežev, in je podpiral poudaril zahtevo, da mora sodelovati z italijanskimi policijskimi silami pri zatiranju terorizma.

njih, pri čemer bomo upoštevali spoštovani in zanimivi položaj Jugoslavije v mednarodnem svetu. Nekateri liberalni poslanci so me vprašali pojasnila o vzrokih, ker zunanji ministri ne bo sprejeli predstavnika vlade pri njegovem bližnjem potovanju v Jugoslavijo. Skoro oboje je ugotovil, da, če se poslanec, Fanfani ne bo napotil v Jugoslavijo, bo edini razlog o obveznosti, ki izhajajo iz naloge predstavnika XX. zasedanja skupščine OZN. Fanfani pa se je aktivno ukvarjal in se bo ukvarjal z organizacijo obiska, s predvidenimi razgovori in potrebnimi dokumentacijami.

Govor predstavnika CGIL na kongresu SSZ v Varšavi
Tajnik CGIL Lama je podal zanimiva, nova in napredna stališča glede sindikalnih vprašanj

Dr. Josip Vidmar sedemdesetletnik

LJUBLJANA, 13. — V Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani je bila danes intima slovesnost za Dr. Josip Vidmar, predsednika akademije znanosti in umetnosti dr. Josip Vidmar. Slovesnosti so se udeležili tudi zastopniki akademije znanosti in umetnosti iz Zagreba. V svojih šestdesetih letih akademije znanosti in umetnosti je bil član akademije znanosti in umetnosti in v jugoslovanske književnosti, ki je zelo uspešno povezovala politično delo in raznovrstno kulturno dejavnost. Med številnimi brožurkami in študijami sedemdesetletniku so tudi brožurka predsednika republike maršala Tita, predsednika zvezne skupščine Jugoslavije Edvarda Kardelja in predsednika zveznega odbora SZDL Jugoslavije Lazarja Kolisevskega. Pošiljam Vam prisrčne čestitke ob Vašem rojstnem dnevu in Vam želimo dobro zdravje in še mnogo uspešnih delovnih let. Brožurka predsednika republike maršala Tita.

Kongres angleških konservativcev

LONDON, 13. — Davi se je začel v Brightonu kongres angleške konservativne stranke v precejšnji napetosti zaradi nenadnega Wilsonovega odhoda v Balmoral, ker o tem v zvezi pripovedoval Wilsonu namen, da razpiše v kratkem nove volitve. V začetku so delegati odobrili sklep vodstva, da bodo v petek razpravljali o Rodeziji. Zatem se je začela debata o političnem dokumentu, ki ga je vodstvo stranke objavilo prejšnji teden. Debatu je vodil voditelj opozicije Edward Heath, ki je dejal med drugim: »Naj bodo vrzeli našega poraza lanskega oktobra kakršni koli, britansko ljudstvo ne bo socializma. Naš dokument je praktičen dokument, ker ne vsebuje praznih obljub.«

Wilson poročal kraljici o pogajanjih s Smithom

Zelo obširno je govoril o Južni Tirolski in uvodoma utemeljil razloge ter objasnili okoliščine zasebnega razgovora, ki ga je imel z avstrijskim kanclerjem Klausom. Poročil je znano italijansko stališče o celovitosti države in obrambi meje in nato dodal: »Ko spoštujemo in zagotavljamo avtonomijo manjšine v Gornjem Poadižju, uradniško in nemške jezikovne skupnosti in pri čemer bodo uporabili zaključke komisije devetih. V tej zvezi pa je Moro zagovarjal tudi načelo stališča, da mora sodelovati z italijanskimi policijskimi silami pri zatiranju terorizma. Po orisu italijanskega stališča za ženske konferenci o razorožitvi je predsednik vlade govoril o zadnjih potovanjih Saragata po Nemčiji in državah Latinske Amerike.

PO POROČILIH SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

95-odstotna udeležba pri stavki uslužbenecv električnih podjetij

Ukrepi ENEL in vlade so zagotovili električno energijo potrošnikom z izjemo industrije - Razbita pogajanja o obnovitvi delovne pogodbe gradbenikov

RIM, 13. — Ob zaključku vrvega dne stavke uslužbenecv električnih podjetij so vse tri sindikalne organizacije izdale skupno poročilo, v katerem ugotavljajo, da je stavke udeležilo okoli 95 odstotkov vseh prizadetih uslužbenecv, kar se je izkazalo za uspešno. ENEL v svojem poročilu nekoliko bolj optimistično pravi, da so v celoti zagotovili preskrbo z električno energijo v vsej Italiji. Podobno je tudi poročilo ministrstva za notranje zadeve, ki pravi, da je na izrednih ukrepih, ki so ga izvedli s pomočjo vojske, omogočili delno dobavljanje električne energije, vendar pa so bile zaprte številne tovarne.

Bečuanija bo neodvisna

LONDON, 13. — Ministrstvo za kolonije sporoča, da je londonska vlada sklenila, naj protoktorat Bečuanije v Južni Afriki dobi neodvisnost do 30. septembra prihodnjega leta. V tebebi je 540.000 prebivalcev, od katerih je 300.000 črn. Ze sedaj ima delno samovlado.

Kasavubu je odstavil Čombeja Novo vlado je sestavil Kimba

Predsednika je podprl tudi voditelj opozicijske «Kongoške demokratične fronte», ki jo vodi Nendaka - Vojaki stražijo glavna poslopja v prestolnici

LEOPOLDVILLE, 13. — Kongoški predsednik Kasavubu je na skupni seji obeh domov parlamenta sporočil, da je odstavil predsednika vlade Čombeja. Dejal je, da se je za to odločil, ker Čombe ni hotel odstopiti. Novo poslovno vlado je sestavil katanški politik Evariste Kimba.

Italijanski vagoni za Egipt

KAIRO, 13. — V Kairu se italijanska gospodarska delegacija pogaja za dobavo 3.000 železniških vagonov v skupni vrednosti 38 milijonov dolarjev. Sedaj se pogajajo za dobavo prvih tisoč vagonov, ki so posebno opremljeni za prevažanje žita. Italijanska delegacija vodi predsednik italijanskega gospodarstva Giuseppe Mastroratti. V delegaciji je tudi trgovski ravnatelj železniških delavcev v Pistoji, ki bodo dobavljali omenjene železniške vagon.

Švedska obramba

KOPENHAGEN, 13. — Švedski minister za obrambo Andersson je izjavil, da je švedska pripravljena pogajati se o ustanovitvi obrambne zveze z Dansko in Norveško, če bi bil leta 1966 NATO razpuščen, ali pa če bi Danska in Norveška tega leta sklenili zapustiti to zavezanost. Minister je dodal, da taka obrambna zveza ne bi bila nasprotno švedsko nevarnostjo in bi prispevala k pomirnosti ter k nevarnosti severne Evrope.

«Pravda» o komunističnih strankah v zahodnih državah

MOSKVA, 13. — Današnja «Pravda» objavlja dolga uvodnik pod naslovom «Revolucionarna prednja straža delavskega razreda». V članku pravi, da je v sedanjem mednarodnem trenutku, ko vedno bolj narasča nevarnost vojne, nujno potrebna enotna akcija komunistov vsega sveta. Članek je posvečen vlogi komunističnih strank v kapitalističnih državah Evrope in Severne Amerike.

Dolci pred komisijo o mafiji

RIM, 13. — Parlamentarna preiskovalna komisija o Mafiji je zaslišala Daniela Dolcijo, ki je komisiji posredoval spomenico, ki jo je tožbu ministra Mattarelo, da je bil izvoljen za odlično podporo mafije. Dolci je izjavil novinarjem, da je nekatere nevarne trditve v spomenici popravil in da bo poročal imena pri posebnem obdobju, kateremu bo predsedoval sen. Pafundi, sestavljal pa na bodo liberal Bergamasco, socialdemokrat Morino, komunist Assennato in demokristjan Russo-Spina. Dolci se bo vrnil prihodnji teden v Rim, kjer ga bodo ponovno zaslišali. Komisija bo verjetno obiskala tudi Sicilijo.

Bumedi obišče Moskvo

ALŽIR, 13. — V alžirski prestolnici so sporočili, da je polkovnik Bumedi sprejel vabilo, naj uradno obišče Sovjetsko zvezo. Vabilo mu je sporočil v ponedeljek sovjetski poslanik v Alžiru. Dan obiska ni bil še določen.

Italijski vagoni za Egipt

KAIRO, 13. — V Kairu se italijanska gospodarska delegacija pogaja za dobavo 3.000 železniških vagonov v skupni vrednosti 38 milijonov dolarjev. Sedaj se pogajajo za dobavo prvih tisoč vagonov, ki so posebno opremljeni za prevažanje žita. Italijanska delegacija vodi predsednik italijanskega gospodarstva Giuseppe Mastroratti. V delegaciji je tudi trgovski ravnatelj železniških delavcev v Pistoji, ki bodo dobavljali omenjene železniške vagon.

Švedska obramba

KOPENHAGEN, 13. — Švedski minister za obrambo Andersson je izjavil, da je švedska pripravljena pogajati se o ustanovitvi obrambne zveze z Dansko in Norveško, če bi bil leta 1966 NATO razpuščen, ali pa če bi Danska in Norveška tega leta sklenili zapustiti to zavezanost. Minister je dodal, da taka obrambna zveza ne bi bila nasprotno švedsko nevarnostjo in bi prispevala k pomirnosti ter k nevarnosti severne Evrope.

Italijanski vagoni za Egipt

KAIRO, 13. — V Kairu se italijanska gospodarska delegacija pogaja za dobavo 3.000 železniških vagonov v skupni vrednosti 38 milijonov dolarjev. Sedaj se pogajajo za dobavo prvih tisoč vagonov, ki so posebno opremljeni za prevažanje žita. Italijanska delegacija vodi predsednik italijanskega gospodarstva Giuseppe Mastroratti. V delegaciji je tudi trgovski ravnatelj železniških delavcev v Pistoji, ki bodo dobavljali omenjene železniške vagon.

Švedska obramba

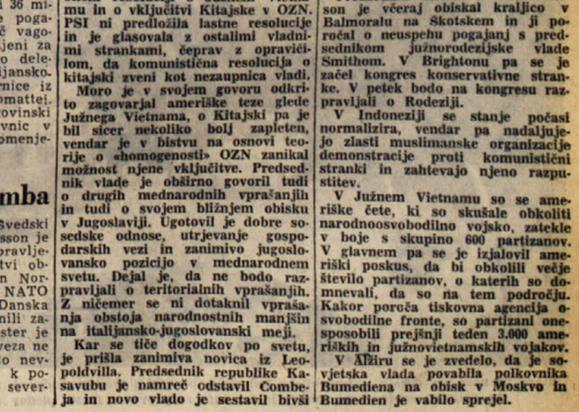
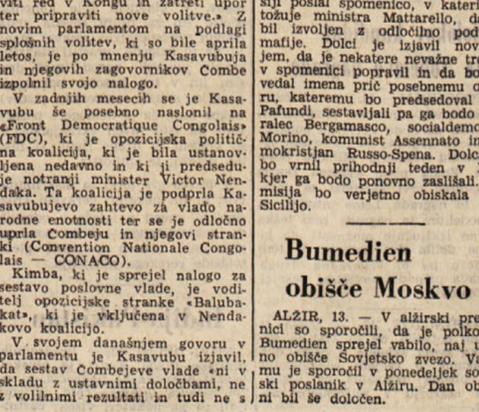
KOPENHAGEN, 13. — Švedski minister za obrambo Andersson je izjavil, da je švedska pripravljena pogajati se o ustanovitvi obrambne zveze z Dansko in Norveško, če bi bil leta 1966 NATO razpuščen, ali pa če bi Danska in Norveška tega leta sklenili zapustiti to zavezanost. Minister je dodal, da taka obrambna zveza ne bi bila nasprotno švedsko nevarnostjo in bi prispevala k pomirnosti ter k nevarnosti severne Evrope.

Italijski vagoni za Egipt

KAIRO, 13. — V Kairu se italijanska gospodarska delegacija pogaja za dobavo 3.000 železniških vagonov v skupni vrednosti 38 milijonov dolarjev. Sedaj se pogajajo za dobavo prvih tisoč vagonov, ki so posebno opremljeni za prevažanje žita. Italijanska delegacija vodi predsednik italijanskega gospodarstva Giuseppe Mastroratti. V delegaciji je tudi trgovski ravnatelj železniških delavcev v Pistoji, ki bodo dobavljali omenjene železniške vagon.

Švedska obramba

KOPENHAGEN, 13. — Švedski minister za obrambo Andersson je izjavil, da je švedska pripravljena pogajati se o ustanovitvi obrambne zveze z Dansko in Norveško, če bi bil leta 1966 NATO razpuščen, ali pa če bi Danska in Norveška tega leta sklenili zapustiti to zavezanost. Minister je dodal, da taka obrambna zveza ne bi bila nasprotno švedsko nevarnostjo in bi prispevala k pomirnosti ter k nevarnosti severne Evrope.



OB DESETLETNICI SKUPNE SPOMENICE

Perspektive borbe koroških Slovencev

V zvezi zasedanjem upravnega odbora Zveze slovenskih organizacij na Koroskem, ki je bil 5. oktobra v Celovcu, objavljamo zanimiv spomenik, ki je bil objavljen v zadnji številki Slovenskega vestnika iz Celovca. Sestane dr. Franca Zwitterja je toliko bolj zanimiv, ker obravnava aktualna vprašanja koroških Slovencev v luči desetletnice skupne spomenice koroških Slovencev. Zwitterjev članek pa je še pomembnejši, če ga gledamo v luči sodobne perspektive borbe koroških Slovencev za svoje narodnostne pravice.

Zadnji terek se je zbral v Celovcu na seji uravnani odbor Zveze slovenskih organizacij na Koroskem. O tem tokovnem zasedanju poročamo na tem mestu ne le zato, ker je veljalo tudi proslavi desetletnice skupne spomenice koroških Slovencev, zgodovinskega dokumenta narodnostnih zahtev naše slovenske narodnostne skupnosti na Koroskem, marveč zaradi tega, ker je bilo to zasedanje ob tej priložnosti posebej temeljiti presoja in oceni našega doseganega prizadevanja na političnem, kulturnem in gospodarskem področju, dosežanih uspehov in neuspehov ter končno kritičnemu prikazu naše današnje stvarnosti.

V poročilih, v široki diskusiji in v sklepih je prišlo do izraza, da ne zadostuje visoke programske izjave o naši resnično demokratični koncepciji manjšinske politike, ki neote podirata mejnikov, ampak kot sestavni del domovine v tesni povezanosti s celotnim družbenim in državnim dogajanjem stremi pomagati pri ureditvi takih pogojev, ki jamčijo enakopravnost in s tem obstoj in razvoj tudi naše narodnostne skupnosti. Ne da bi hoteli podcenjevati določene uspehe, ki so bili doseženi na osnovi številnih vlog, intervencij in razovorov tudi na najvišji ravni s predstavniki vlade, je bilo poudarjeno, da zlasti ob priznanju osrednjih slovenskih organizacij s strani vlade in ob priznanju tudi mednarodni vlogi manjšine kot naravne posredovalke med sosednima narodoma ne more niti ne sme biti prvenstvena naloga o srednje slovenske manjšinske organizacije visoka politika in diplomacija, marveč mora le-ta v vseni vključenosti organizacijami posvetiti svojo skrb v prvi vrsti področju narodnega življenja. Ne na ta način bomo kos nevarnostim, ki v današnjem času splošne integracije še posebno in tako očitno ogrožajo obstoj našega ljudstva.

Zato je treba končno spremeniti našo šolsko politiko tarnanja zaradi odprave obvezne dvojezične šole, marveč se je treba spoprijeti s stvarnostjo, da je treba otroke prijaviti. Pri tem pa dolžnost sleherniga zavestnega člana slovenske narodnostne skupnosti ni le, da se sam poslužuje te možnosti za svoje otroke, temveč mora tudi skrbeti, da bo prijavljen sleherni otrok, ki so mu starši zavestno ali nezavestno posredovali kot prvo kulturno dobro slovensko materino besedo. Ob vseh pomankljivostih tudi ta šolski zakon le daje možnost pravičnice materinske, če bomo s stalnim spremljevanjem dogajanja v posameznih šolah skrbeli — če potrebno tudi s pritombo na pristojno šolsko oblast — za dosledno njegovo izvajanje.

Brez dvoma se nikakor ne smejo sprizginiti z dejstvom, da dvajset let po vojni in deset let po podpisu državne pogodbe in izročitvi spomenice vlada še ni izdelala zakona o uporabi slovenskega kot uradnega jezika pred upravnimi oblastmi, a naša tozadevna deklarativna borba za sprejem predmetnega zakona ter za izpopolnitev in teritorialno razširitev zakona o uporabi slovenskega kot uradnega jezika pred sodišči bo vse bolj stvarna in učinkovita, če se bomo na sodnih področjih, kjer je slovensčina že prisodaj pripisana kot uradni jezik,

FLORENCA, 13. — Dne 21. oktobra bo zelo zanimiv znanstveni dan — je izjavil danes prof. Guglielmo Righini — ravnatelj zvezdanskega observatorija v Arcetriju, ker se bo prvič v zgodovini vesoljstva zgodilo, da bodo zvezdanci lahko opazovali pojav trčenja v kosmosu. Dne 21. oktobra bo namreč zvezda repatica «Seky Ikeya», ki so jo odkrili pred tremi tedni japonski zvezdoznanci, trčila v Sonce.



Staro in novo na deželi: avtomobilska industrija pokrši s svojimi proizvodi (fiat 850 in družinski voz) za prijeten sprehod na podeželje ter tudi za prevoz v mesto plodov in sadežev zemlje

Nevarni avtomobilisti

PARIZ, 13. — Najnevarnejši avtomobilisti so stari od 25 do 34 let. Do tega zaključka je prišla francoska policija departmana Seine na podlagi podrobne analize avtomobilskih nesreč, ki so se pripetile na pariškem področju.

Statistične vede povedati namreč, da so avtomobilisti med 25, in 34 leti starosti povzročili 1488 prometnih nesreč. Na lestvici sledijo soferji med 16, in 24 letom starosti z 976 nesreč, a tisti med 45, in 54 letom 483, med 55, in 64 letom 340. Najmanj nesreč so povzročili soferji, ki so starejši od 65 let, in sicer le 106 nesreč (verjetno jih je zelo malo).

Tudi na področju žensk, ki se ukvarjajo s sofitranjem avtomobilov, so zabeležili podobne rezultate: med 25, in 34 leti so ženske zagrešile 120 prometnih nesreč, med 35, in 44 leti 98 in od 16. do 24 leta 78. nesreč.

Vztrajen žeparica

DUNAJ, 13. — Dunajsko sodišče je obsodilo večera na tri leta zapora neko 61-letno žeparico, ki je v svoje življenje prežvela že več kot pol stoletja v zaporu. Večera je bila obsojena že dvaindvajstič. Starica se je posvetila žeparskemu poklicu ko je bila stara 16 let. V avgustu lani so jo zasacili, ki je bila obsejana na nekem otroškem vozčku.



Iz otvoritve IV. sezone Slovenskega kluba: Komorni zbor pod vodstvom dirigenta Ubalda Vrabca je s svojo visoko kulturno ravni svoj pečat bodoči dejavnosti kluba

PO SMRTI OSMIH STARK V POKRAJINSKI UMOBOLNICI

Zaradi žaloigre v Bergamu se je ubil lastnik podjetja «Aschei»

Ko so zdravstveni inšpektorji pregledovali listine in fakture podjetja, je dr. Roberto Dazzini odšel v bližnjo sobo ter si z lovsko puško vzel življenje

VOGHERA, 13. — Zaloigra osemih stark, ki so v pokrajinski noči v Bergamu izgubile življenje, ker so jim vbrizgali injekcije «cardiobaine» je zahtevala še eno žrtve. Davi se je namreč v strelil z lovsko puško 41-letni ravnoteelj farmacevtskega podjetja «Laboratori Ascheri di Ruggero Dazzini», dr. Roberto Dazzini.

V jutranjih urah so prišli v podjetje, ki ima svoj sedež v Casteggio, trije zdravstveni inšpektorji, ki jim je bila poverjena naloga, da preiščejo pismeno dokumentacijo o izdelovanju preparata «cardiobaine».

Dogodek je na vsak način znanstveno zelo važen, ker če je na eni strani res, da so razne repatice šle v preteklosti že blizu Sonca, nikoli pa se ni zgodilo, da bi bila kakšna izmed njih tako blizu, da bi jo Sonce pritegnilo nase. 75.000 kilometrov je namreč zelo majhna razdalja, saj znaša komaj en četrtino razdalje med Soncem in Zemljo. Zato je zelo verjetno, da jo bo Sonce pritegnilo nase.

Včasih so ljudje mislili, da zvezde repatice prinašajo s seboj hude posledice, kakor vojne, poplave in druge nesreče. V tem primeru se prav gotovo ne bo nič podobnega zgodilo, saj gre za čisto navadnega pojava v vesolju, ki se bo le slučajno zaključil z morebitnim trčenjem s Soncem. Zgodilo se bo nekaj podobnega, kot se dogaja pri padcih meteoritov na zemeljsko površino. Pravzaprav bo primer še neznačajnejši, kajti celotna masa repatic je zelo majhna ter se bo verjetno razbilna v nič že preden bo dosegla površino Sonca. Zelo zanimivi pa bodo morebitni posnetki tega dogodka, kajti le-ti bodo utegnili prikazati količinsko in kakovostno sestavo repatic.

Opazovanje tega kozmičnega dogodka bo mogoče samo v določenih krajih zemeljske oble. V Florenci pojava ne bodo mogli opazovati naravnost, ker bo Sonce vžilo nekoliko pozneje. Zdi pa se, da ga bodo utegnili opazovati sovjetski zvezdoznanci.

Za usodo repatic «Ikeya Seky» so se zanimali tudi na zvezdanskem observatoriju na rimskem vesoljstvu, kjer menijo, da bo repatica žarela malo pred trčenjem s Soncem kot prvi krajec Lune. V tem trenutku je «Ikeya Seky» svetla kot zvezda severnica ter se nahaja v Krokrajem ozvezdju.

Oropali so župnika

BRESCIA, 13. — Trije oboroženi moški, eden s pištolo in druga dva z nožem, so davi oropali župnika v vasi Boffalora ter se polastili 60.000 lire in nekaj dragocenih predmetov. Trojica je potrkala na vrata župnišča, ter potem prisilila župnika Andrea Recaldinija, da ji je izročil denar. Žlikovci se niso zadovoljili samo s 60.000 lirami, temveč so temeljito preiskali sakrestijo in župnikov urad ter odnesli razne druge predmete.

NA CERKVENEM ZBORU V RIMU

Nesoglasja v koncilu o judovskem vprašanju

Spopad med konzervativnimi in svobodoljubnejšimi težnjami

RIM (Vatikan mesto), 13. — Veliko zanimanje vlada v krogih koncilja za morebitne spremembe o izjavi glede odnosov katoliške cerkve do nekrščanskih vers. Pri tem gre v prvi vrsti za odnose katoličanov do Židov.

Šolokov kandidat za Nobelovo nagrado

STOCKHOLM, 13. — Večerni stockholmski dnevnik «Expressen» sporoča, da bodo verjetno podelili Nobelovo nagrado za literaturo sovjetskemu pisatelju Mihajlu Solokovu. Znan pisec «Tihaja Donas» je namreč prvi kandidat za podelitev te nagrade. Letos pravijo, da je podelitev te nagrade zelo težka ter ne izključuje možnosti, da bi je ne delila dva avtorja. V tem primeru pa bi vzpredna druga nagrada pripadala sovjetski pesnici Akhmatovi.

Indija-Pakistan

NOVI DELHI, 13. — Predsednik indijske vlade Indira Gandhi je obiskal včeraj pakistanskega področja, ki so jih zasedle indijske čete. Spremljali so ga nekateri visoki častniki.

Čez en teden bo «Seky Ikeya» trčila v sončno površino

Zvezda repatica, ki so jo odkrili Japonci pred tremi tedni, se zelo hitro približuje Soncu - Z dneva v dan žari vedno močneje

FLORENCA, 13. — Dne 21. oktobra bo zelo zanimiv znanstveni dan — je izjavil danes prof. Guglielmo Righini — ravnatelj zvezdanskega observatorija v Arcetriju, ker se bo prvič v zgodovini vesoljstva zgodilo, da bodo zvezdanci lahko opazovali pojav trčenja v kosmosu. Dne 21. oktobra bo namreč zvezda repatica «Seky Ikeya», ki so jo odkrili pred tremi tedni japonski zvezdoznanci, trčila v Sonce.

Predvidevamo — je dejal prof. Righini — da bo repatica padla 21. oktobra na površino Sonca, ker je njen tir že izračunan: trenutno repatica vzhaja približno dve uri pred Soncem, a danes se je že približala temu za približno štiri stopinje. «Seky Ikeya» stalno pridobiva na svetlobi, saj je danes že druge velikosti, a 18. bo žarela kot zvezda velikosti 0. Dne 20. oktobra, se pravi na dan pred trčenjem s Soncem, bo zabeležila velikost — 4, ali približno velikost zvezde Danice. Za primerjavo naj služijo pojasnilo, da ima Sonce velikost — 27. Dne 21. t.m. (približno ob 1.37 po našem času) bo repatica oddaljena od Sonca približno en milijon kilometrov. Takoj nato se bo verjetno hitro približala sončnemu robu in ob 6.25 zjutraj.

Dogodek je na vsak način znanstveno zelo važen, ker če je na eni strani res, da so razne repatice šle v preteklosti že blizu Sonca, nikoli pa se ni zgodilo, da bi bila kakšna izmed njih tako blizu, da bi jo Sonce pritegnilo nase. 75.000 kilometrov je namreč zelo majhna razdalja, saj znaša komaj en četrtino razdalje med Soncem in Zemljo. Zato je zelo verjetno, da jo bo Sonce pritegnilo nase.

Včasih so ljudje mislili, da zvezde repatice prinašajo s seboj hude posledice, kakor vojne, poplave in druge nesreče. V tem primeru se prav gotovo ne bo nič podobnega zgodilo, saj gre za čisto navadnega pojava v vesolju, ki se bo le slučajno zaključil z morebitnim trčenjem s Soncem. Zgodilo se bo nekaj podobnega, kot se dogaja pri padcih meteoritov na zemeljsko površino. Pravzaprav bo primer še neznačajnejši, kajti celotna masa repatic je zelo majhna ter se bo verjetno razbilna v nič že preden bo dosegla površino Sonca. Zelo zanimivi pa bodo morebitni posnetki tega dogodka, kajti le-ti bodo utegnili prikazati količinsko in kakovostno sestavo repatic.

Opazovanje tega kozmičnega dogodka bo mogoče samo v določenih krajih zemeljske oble. V Florenci pojava ne bodo mogli opazovati naravnost, ker bo Sonce vžilo nekoliko pozneje. Zdi pa se, da ga bodo utegnili opazovati sovjetski zvezdoznanci.

Za usodo repatic «Ikeya Seky» so se zanimali tudi na zvezdanskem observatoriju na rimskem vesoljstvu, kjer menijo, da bo repatica žarela malo pred trčenjem s Soncem kot prvi krajec Lune. V tem trenutku je «Ikeya Seky» svetla kot zvezda severnica ter se nahaja v Krokrajem ozvezdju.

knjige ~ gledališče ~ glasba ~ slikarstvo

PISMO IZ LJUBLJANE

MIRA MIHELIC

Ure naših dni

Krstna predstava ob 30-letnici umetniškega dela igralca Franceta Presetnika

Napovedani repertoar za letošnjo sezono kaže v primerjavi z nekaj prejšnjimi ošten padec v naše stero zamudništvo. Kajti Sartrov «Hudič in ljubi Bog» je pripadal je lanskemu repertoarju. Komedija Mire Miheličeve «Ura naših dni» je po svojem žanru prava prava ljudska igra in to ne samo zaradi snovi in prizorišča dogajanja, marveč — zaradi morda predvsem — zaradi nezahtevnega, čeprav včasih prav zabavnega humorja, o katerem bi Ljubljancem rekli, da je «he-cen». Igra je odsko spretne in učinkovito napisana. Pozna se, da Mira Miheličeva ni v dramaturgiji novinka in da dobro obvlada tehnične zahteve odra.

O genezi svoje komedije piše avtorica v Gledališkem listu: «...Vsekakor sem se jaz morala posejati, ko sem pred kakimi desetimi leti v enem naših častikov prebrala članek z naslovom: Ze spet so hoteli nam napraviti... Nekdo — nekakšen Jurij iz moje komedije — pisec članka ni bil podpisan — se je s pravico jezo razburjal nad dogodkom v nekem manjšem kraju naše mile domovine. Bivši mešar in bivši žandar sta poročala iz grobov križe in jih prodala kot staro železo, potem pa se je mešar izgovarjal, da je s tistim denarjem kupil oja za mazanje cerkvene ure, ki bi se bila sicer ustavila. Ta kratki članek, Levstikova pesem o uritvoja pesem kliče iz grobov mrtve... vprašanje časa, ki je povezan z urjo: kakšen je čas v prostoru našega življenja? ...»

Ta snov je sama po sebi dovolj zanimiva za literarno obdelavo. Nudi možnosti za grotesko, satirno komedijo, makabrn ton s krajo križe na pokopališču za tudi prodor v pošastne globine človekove biti. Možna je tudi obdelava v obliki

Tri prave posrečene humoristične like so prikazali Jonez Rohaček, kot česar Gasper, Aleksander Valič kot mešar Nepomuk in Branko Miklavc kot star kmet. Vse tri vloge so bile do potankosti izdelane ter su nudile tako v igri kakor v maski troje originalnih likov.

Ljubinski par, Nepomukovo hčer Vilmo in zaneseno aktivističnega občinskega ajnika Jurija sa z mladostno ihto predstavljala Marija Benkova in Danilo Benedičič. Vlogi sta igrala neravno, čeprav jima nista nudili kdo ve kaj možnosti za osebnejšo izpoved.

Helena Erjavčeva je v «metafizični sceni» prikazala s kar presenetljivo verodostojnostjo pokojno posestnico Maroltovko, oha mrtlica pa sta uspešno posebela Dušan Skedi in Marjan Hlastec. V tej sceni ponovno nastopata Danilo Benedičič kot Neznanec vojak in Marija Benkova kot Neznanska mati. Metka Leskovačka je v epizodi lepo prikazala Delavko s cizo.

Premiersko občinstvo je sprejelo novo in izvorno slovensko komedijo očitno z mešanimi občutki in mestoma pravi kritično. Vendar sta ob koncu predstave počela tako jubilat Francet Presetnik kakor tudi avtorica Mira Miheličeva dovolj aplavza.



Ameriški kozmonavi Glenn John je prispel večera zjutraj v Rim skupaj s svojo soporno. Na rimskem županstvu ga je sprejel župan Frueci, a v Vatikanu papež Pavel VI. V prostorih ameriškega poslaništva je imel Glenn tiskovno konferenco na kateri je govoril o svojih izkusnjah v vesolju

ČETRTKOVA ČRTICA F. MAC PHERSON LJUBEZEN NA ZADNJI POGLED

Dva tedna je Alvin Smith bujil vanjo, štirikrat na dan, Cuti-ke njego pogled. Osem let je že poznala Alvin Smitha, vendar ji doslej ni posvetil nobene pozornosti. Vedno je nepremično stal ob vpadnih svojega dvigala, s katerim se je Dora Wells peljala v svojo pisarno. Ves čas je bil Alvin Smith samo sestavi del dvigala, bitje brez spola.

V zadnjih dveh tednih pa je Smith nenadoma dobil obraz, ki se ji je vtisnil v spomin. Vsakokrat, kadar je zaprl vrata dvigala, se je navidezno brezbržnost nasmil ob steno in jo opazoval s pogledom, ki ga ni mogel prikriti. Ni bilo domala; Alvin Smith je nenadoma začutil nagajenje do ne posebno lepe Dore Wells.

Dora je prišla svojemu zunanjemu videzu posvečati večjo pozornost. Pazila je bolj na svojo obleko, pogosto je segala po rdečilu za ustnice.

Uboga Dora! Ko bi vedela, odkod nenadoma ta naklonjenost uslužbenca pri dvigalu!

To nagajenje je bilo posledica nekega članka v časniku, ki ga je Alvin prebral neko nedeljo. Iz članka je izvedel, da ima zloglasnega soimenjaka, nekega Georgea Josepha Smitha, ki je prišel v Anglijo na vislice, ker se tri svoje žene drugo za drugo spravil s sveta in podedoval njihovo premoženje.

Ko je prišel v ponedeljek v službo in se določil v svojem delovnem času, je sklenil, da bo šel po stopinjah Georgea Josepha Smitha — seveda samo kar zadeva umore in podedovanja, ne pa kar zadeva obsejanje.

V ponedeljek zjutraj je sklenil, da se bo lotil nesete glasovalca, ki ga je vsako jutro veselo pozdravila. Misli je, da bo laže navezal stike z dekletom, ki je bilo prijazno. Toda pri njej se je opekel. Odločno ga je odbila. Ker je bilo podobno tudi pri nekem drugem dekletu, mu je preostala samo še Dora.

Ojunačil se je in jo nekega dne v dvigalu nerodno vprašal: — A-a-a ali morda šli nocoj menoj v kino? — Nasmehnila se je.

— Bi, Zal pa sem nocoj naročena k zdravniku.

Dora Wells se je čudila njegovi plašnosti, ko pa jo je vendar štirinajst dni skoraj požiral z očmi. Kramljala sta, dokler se dvigalo ni ustavilo. Dogovorila sta se, da bosta ostala v preloži na naslednji večer.

Oditelj je šel vse gladko. Obe ma se je mudilo, da bi stopila čimprej na matično urad.

Ko sta šla proti v kino, je bila sredina aprila. Prvo nedeljo v juniju sta se bila zakonski par. Prvi ponedeljek v juniju pa se je Alvin začel vaditi podpisovati z ženinim podpisom.

Ženin podpis je potreboval za poslovilno pismo. Hotel jo je namreč tako umoriti, da bo vse videti kot samomor. Nameraval je v ta namen ponarediti pismo in ga podpisati z Dorinim podpisom.

Mnogo imetja Dora sicer ni imela. Le nekaj nakita in malo gotovine. Toda sklenila je življenjsko zavarovanje — in z njim se bo okončal Alvin Smith.

Za ponarejanje ženinoga podpisu je porabil mnogo časa. V vsakem odmoru se je zaklenil v garderobo in marljivo podpisoval svojo ženo: Dora Wells-Smith, Dora Wells-Smith in tako dalje.

Sčasoma se je v ponarejanju ženinoga podpisu tako izuril, da ga nihče ni mogel razklopiti od pravega. Tako je bil prvi del njegovega načrta opravljen. Zdal se je treba lotiti drugega. Sama tu so se pojavile težave. Alvin je opazil, da ne bo Dora nikoli mogel umoriti.

Sploščena si tega ni hotel priznati. Vendar ni nič pomagalo; moral je uvideti, da mu je bilo v zakonu nevarno. Dora je dobro kuhala, darovala mu je ljubezen, ki je ni nikoli poznal.

Sporazum med ZDA in SZ o vesoljski medicini
WASHINGTON, 13. — Kakor poročata danes «Washington Post», so ZDA in SZ podpisale sporazum za sodelovanje na področju vesoljske medicine in biologije. Sklepi pogodbe je sovjetska zveza predlagala že leta 1964, vendar ni prišlo do sklepa zaradi različnih stališč glede načina medsebojnega izmenjave ustreznih informacij. Pogajanja za sklenitev pogodbe so se vršila prejšnji teden v New Yorku med ameriškim in sovjetskimi strokovnjaki, ki so sodelovali v neki komisiji OZN bidele mitrološke uporabe vesolja. Uradni krogi odklanjajo vsako podobnost v zvezi s tem sporazumom, preden ne bo sporazum hkrati objavljen v Moskvi in v Washingtonu.

Mihec Jakec

— Jakec moj jest ti rečem, ahtej si zdravje. Zatu ke dandanes, dragi moj...
— Pej kej se plašes? Glih dandanes ni treba bet več tolko u skrbet. Zatu ke medičina je nardila, ku se reče, tašne korake...
— Sej glih zastran tega. Zatu ke dandanes, če si bolan, še lahko vteješ naprej an cajt. Ma če greš h dohtarji, lahko greš na uni svet zastran anga faterja. Kej nisi slišou od tisteh žensk an anjii špetali od ta matateh. So jem dali ane injeccija in so šle. Osem od njih, Vi-deš, ambot si šou zastran boleznii, zastran bomb al za domovino, danes prej greš zastran anga faterja; al je injeccija star al je kašna kaplica preveč in ti lepu greš. Po pomoti.

— E, dragi moj, tu je bil zmriam, da se dohtar zmote Pej zakej be se dohtar ne sme uzmot. Sej je tudi uan človek; vsi se zmotemo, samo politik; nikoli ne falijo.
— E, uani ne, zatu ke so furbasti in se ne zapostijo. Si vidu, kako so si hitro zrušili plače u parlamentu? Vsi so bli kar precu dekordo, de si zvišajo plačo od mu meljona na sedemstupedest tautent na mesec. In so bli vsi za tu; od leve do desne, vse stranke. Neč si niso delali dešpetou in protestou. Vidi, kadar se gre za kašne druge reči, mečkajo mesce in tudi leta. In delajo vse sort komišone, in štedirajo in popravljajo in pole nardijo nov komišon in pole spet popravljajo ja pole odložijo za drugo leto in intanto plača teče. Ma za si zvišat šest honorar so pej nardili tik tak. Ni bilo treba neč komišonou.

— Ma Mihec moj, kej ne znaš za pregovor, de narprej si je Buh šel brado ustvaru? Kej se čudes?
— Ma jest se spounem, ke so glih an par dni

Sej nas prou utijo!
— Sej, sej. Ma neseh se marsikateri zdi, de si dobro prošetje. Vidi, an časniki tam u Milani je šou in se informiraju, kolko zaležajo parlamentarci u drugih državah in je vse preračunau u lire in kolko pride vse okep na leto. In taku je zvedu de, denno reč, u Ameriki, kamer jemajo dolarje, pride na vsačga poslanca deset meljionou lire; in Francoskem kumej tri meljone in sedemstutautent; in Danskem, ke je mižerja, dva meljona; in Angleškem, ke jemajo šterline, dobio štiri meljone (amiram preračunau u lire). In pr nas pej — sedemstupedest krat dvanajst — je glih vedet meljionou. Taku da se naši parlamentarci, ke dobio devet meljionou, lahko glihajo samo z amerianskimi, ke jih dobio deset. Angleži in Francozi, ke dobio samo tri, štiri meljone, se lahko grejo skret.

— E, zdej zastopem, zakej je res treba gledat na vsak soud! Zatu ke našem parlamentarcam moremo vselih zagvišat dostojno žiulenje, ke tolko skrbijo za nas. Ne moremo pretendirati, de dobio dmar za to, za nas par šilovov, za obleko. Zatu, ke uani hodojo ukulji po sveti in morejo reprezentirati in ne morejo hodet ukulji ku cegani. Sej be difigurirali celo državou!
— Ben, tu jemaj pej ti prou. Ma, prej ku področam, kej si kej zvedu, kako je s tistimi podpisii, ke jih nabira Lega pruti Hrečakii? Kej se zna kej?
— Ma, zaenkrat se ne zna še neč. Bo treba še počakat.
— Pej počakmo, al

modni kotiček Kar trije različni stili za letošnji jesen in zimo

Ugoden odmev v ženskem svetu v zvezi s tako imenovano «vesoljsko linijo»
Modna šivilja Chanel ostaja zvesta svojemu stilu - Vsi ustvarjalci pa so za precej krajša ženska krila

Letos kar noče biti konca modnih revij in novosti, ki jih modni eksperti tako v Franciji kot v Italiji, pa tudi v drugih državah, nenehno organizirajo in izpovedujejo. Mislije smo že, da smo povedale vse, kar se o letošnjih modnih novostih povedati da ter da smo v glavnem nakazale tudi vse smernice novih linij in krojev, pa smo se zmotile. Nove modne revije tako v Italiji kot v Franciji kažejo, da se smernice letošnje ženske mode še niso ustalile ter da je še mnogo novega in posebnega, kar bodo morale ženske vedeti in spoznati, če bodo hotele svojo garderobo za jesen in zimo prilagoditi direktnam letošnje mode.

Letos kar noče biti konca modnih revij in novosti, ki jih modni eksperti tako v Franciji kot v Italiji, pa tudi v drugih državah, nenehno organizirajo in izpovedujejo. Mislije smo že, da smo povedale vse, kar se o letošnjih modnih novostih povedati da ter da smo v glavnem nakazale tudi vse smernice novih linij in krojev, pa smo se zmotile. Nove modne revije tako v Italiji kot v Franciji kažejo, da se smernice letošnje ženske mode še niso ustalile ter da je še mnogo novega in posebnega, kar bodo morale ženske vedeti in spoznati, če bodo hotele svojo garderobo za jesen in zimo prilagoditi direktnam letošnje mode.



Model sovjetske večerne obleke

hveva modna linija krojača Courrèsa tudi svojevrsne tkanine in tudi svojevrsne barve. O prvih moramo reči, da morajo biti izredno gladke ter ne prihajajo zato v poštev niti tweed niti boucléji niti druge podobne tkanine. Mod barvami pa prevladuje bela, ki naj bi bila primerna tako za obleke kot tudi za plašče, klobuke in celo za obutev. Med slednje so na prvem mestu bell skorenjčki, ki spremljajo vse Courrèsove modele od športnih do popoldanskih in v nekaterih primerih tudi večerne obleke.

Modna šivilja Chanel je ostala zvesta svojemu stilu, ki ima še vedno velik uspeh med ženskimi svetom, ter je dodala le nekaj novosti, ki pa so predvsem v izbiri karizastih tkanin in pa v novih barvah, pri katerih je na prvem mestu rdeča, ter sledijo še modra in še nekatere druge bolj podurjane barve. Tako se je šivilja Chanel odpravila pastelnim barvam, ki so bile njena posebnost, ter je dala poudarka predvsem zelo živim barvam, ki seveda izključujejo druge okraske, ki so bili sedaj potrebni kot dopolnilo njenim kostumom, plaščem in blužnam.

Tretji stil, ki uživa prav tako velik ugled v ženskem svetu, je, kot smo že rekli, klasično-praktičen, ki se v glavnih obrisih drži tradicionalnih linij in do prav zgori o istem, sovražniku, ki ga je Hitler bil izbral za svoja psihološke priprave na vojno.

Ko je revija «Stern» to objavila, je komandant obmejnih enot, general Nofke, izjavil, da so nekateri vojniki, ki so otrokom dali v roke brzostrelke, to storili iz dobrih namenov. V resnici pa so bile naloge, ki so v njih fantični napisali svoja doživlja, opravljene prav od samih oficirjev obmejnih del v Lueneburgu. Tako je izjavil odgovorni urednik revije «Stern» Nannen na tiskovni konferenci 12. avgusta v zahodnem Berlinu. Še več, isti oficirji so bili celo ponosni na to, da so se fantiči pri njih tako dobro učili.

Zahodnonemške obmejne čete pa predstavljajo nekakšno apolijsko formacijo, katere oficirski štab je sestavljen iz 31 odstotkov birkih funkcionarjev na nacistične policije, 62 odstotkov bivših častnikov nacistične vojske in 7 odstotkov nekdanjih esesovskih častnikov.

KAKO VPLIVAJO CIGARETE NA ŽENSKO ZDRAVJE

Psihično ravnotežje, zdravje in lepota se izgubljajo v dimu

Katerim nevarnostim so ženske izpostavljene? - One, ki mnogo kadijo, so zelo pogosto utrujene - Obstaja tudi določena vzročna zveza med številom preranih porodov in številom pokajenih cigaret - Od ene cigarete naglo navzgor

All ste morda že kdaj pomislili, da je kajenje za ženske mnogo bolj škodljivo kot za moške? Ženske namreč s kajenjem nevarno zrahljajo svoja psihična ravnotežja, blaginjo, usodo, zdravje pa tudi lepoto. Ne mislite, da vas hočem kot konservativna žena odvrniti od kajenja. To, kar bom napisala, je zelo resno. Sicer pa: ali niso že zdravniški večkrat opozarjali na nevarnost zaradi kajenja?

Zakaj so ženske bolj občutljive za škodljive učinke tobaka kot moški? Morda bo za nekatere razlog dokaj laskav. Me žene smo namreč mlažje od moških. Lahko rodimo otroke, naše mišice ostajajo nežne in izredno elastične. Za to gre zahvala arterijskemu sistemu, ki je povprečno za osem let mlajši kot pri moških.

Toda: kakšna je druga stran koline? Mlajši organizem je manj zaščiten proti raznim škodljivim vplivom. Kljub temu, da ne reagiramo kot otroci, kot mladina — kajenje je navzile vsemu ebolezen. Pri kajenju pride namreč do zastoja v krvnem obtoku, in sicer se zmanjša dovod krvi za polovico, temperatura na koncu prstov pa se zmanjša za pet do sedem stopenj C. Spričo tega dejstva tudi ni nič čudnega, če se pri ženskah, ki mnogo kadijo, stalno spreminja tudi krvni obtok. Kajenje vpliva tudi na endokrine žleze, zlasti na tiroid, žlezo,

ki je najobčutljivejša. Ta žleza je mimo hipoteze najpomembnejši del ženskega organizma. Katerim nevarnostim so ženske izpostavljene? Pojavljajo se različne spremembe in obkuni ne-lagodnosti, ki sicer vaden ne morejo biti nevzorni. Pôburbalni opis o vplivu kajenja na ženski organizem nam je dal nemški specialist — profesor Paul Bernard. Ta nemški zdravnik je napravil poskus na 5000 ženskah, ki ne kadijo in na 695 ženskah, ki so strastne kadilke. Življenje teh žensk je spremljal kar 20 let. Pri nekaterih je lahko ugotovil spremembe v pubertetni dobi, pri nekaterih pa po zaključku menstruacije. Kaj sodi profesor Paul Bernard o kajenju žensk?

«Pri mladih deklicah, ki kadijo, so razne spremembe v pubertetni dobi dvakrat pogostejše kot pri tistih, ki ne kadijo. Ugotovil sem tudi zastoj pri rasti, mimo tega pa potrebujejo te deklice do normalizacije menstruacije daljšo dobo. Bolečine za časa menstruacije so močnejše. Pojavljajo se tudi pri tistih deklicah, ki morda pokadajo samo po tri cigarete na dan. To kaže, da je tudi zelo majhna količina nikotina škodljiva v dobi, ko je celotna rast organizma odvisna od normalnega funkcioniranja endokrinih žlez. Pri odraslih ženskah povzroča kajenje nepravilnosti v menstrualnem ciklusu, ki ga stalno spre-

menjuje. Zdravniki so tudi ugotovili, da imajo otroci mater, ki mnogo kadijo, pri porodu manjšo težo. Povprečno je teža manjša za 170 gramov. Mimo tega so otroci mater, ki kadijo, nežnejši in manj odporni, pojavljajo pa se tudi patološke spremembe, saj se otrok zastruplja s nikotinom že v materinem telesu. Po porodu pa pride do nikotina v otroka prek materinega mleka.

Statistični podatki kažejo, da je leta 1925 samo en odstotek žensk pokadilo eno do dve cigareti dnevno. Danes je položaj povsem drugačen. V Franciji pokadilo 28 odstotkov žensk najmanj deset cigaret dnevno, v Angliji in ZDA pa je ta odstotek še višji — 48. Kaj je torej treba ukrepati?

Zdravniki predlagajo še: kadite čim počasneje, kajti tako boste pokadili manj cigaret. To je ugotovitev matematike. Če je cigareta mrzla je manj škodljiva. Ženske naj opravljajo čimveč tistih opravil, pri katerih ne morejo kaditi. Kajenje je skoraj nemogočemu pri pospravljanju stanovanja in pri prepriavljanju otrok.

Ženske, ki delajo v pisarnah, naj upoštevajo pravilo: v pisarni ni dostojno kaditi. Dobro je tudi, da pri sebi nimate nikoli vzgajalnih vzgajalnic. V večini primerov vam bo dokaj neprijetno, če boste stalno prosili za ogenj koga drugega. Imejte vedno pri sebi vžigalnik, ker na ta način ne boste mogli pokaditi cigarete do konca. Po vsaki jedi si očistite zobe, ker tudi svežina v ustih odvrča od kajenja.

Prodali so dragulje H. Rubinstein
NEW YORK, 13. — Dvesto draguljev iz zbirke Helene Rubinstein, lastnice istolmskega industrije za kozmetiko, ki je umrla 7. aprila letos, so večeraj prodali na dražbi v newyorskem galeriji Parke-Bernet za skupno vsoto 371.230.715 dolarjev, kar je okoli 230 milijonov lir. Polovica je vsote bo šla dedičem, polovica pa dobrodelni ustanovi Rubinstein.

VES SVET BI JIH MORAL OBSODITI

Zastrupljanje mladine v Zahodni Nemčiji

Dvajset dijakov iz zahodnega Berlina je to poletje preživelo tri tedne svojih počitnic v Lueneburgu, in to kot gostje zahodnonemških obmejnih enot. Da bi se tu mogli uspešno posvetiti svojim otroškim igrarim, so jim dali uniforme in orožje. Vozili so se na oklepni vozilci ter se udeleževali strelskih vaj. Od jutra do večera so bili samo vojaki in imeli so tudi sovražnika.

Zahodnonemški ilustrirani tednik «Stern» je zatem objavil fotografije teh grozotnih iger, ki so se jih udeležili, kot rečeno, fantiči, katerih starost je znašala stiriinajst ali največ šestnajst let. Objavil je tudi, kaj so ti fantiči smatrali za svoje najlepše doživlje v teku omenjenih treh tednih počitnic. Michael D., star štirinajst let, je n.p.r. izjavil: «S puško v rokah sem se na oklepem vozu počutil tako močnega, da bi se bil sam spoprijel s celo posadko Rusov.»

Hans-Joachim Sch. pa je zapisal: «Zaprosil sem, da bi mi za kratek čas dali brzostrelko. Inštruktor mi je pojasnil, kako se z njo ravna. Potem mi jo je potisnil v roke. Nenadoma mi je bilo tako, kot da sem ves drugakšen. Tolikšna je bila sila, ki je želelo, da je v orožju. Čutil sem se dovolj močnega, da bi z



V manj kot pol stoletja so dvakrat pogljal nemško mladino v krvavo klanje. Onundeževala si je roke s krvjo milijonov nedolžnih ljudi in sama v milijonih popadala za docela nečloveške in nestvarne cilje. In zdaj, se zdi, je ponovno pripravljajo za podobne podvige

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Danes brez tveganja ne boste opravili ničesar. Nesporazum med prijatelji bo ostrejši, kot ste predvidevali.
BIK (od 21.4. do 20.5.) Odlično vam bo uspelo popraviti nekatere škodljive posledice napačno storjenega koraka. Ogibajte se čustvenih pustolovčin.
DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Skušajte se finančno tako okrepiti, da boste v tem pogledu bolj neodvisni. Spremenjeni odnosi v družini.
RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne zapravljajte časa in energij s postranski vprašanji. Zvečer vzemite v roke dobro knjigo.
LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne dovedite, da bi vas novi dogodki privedli,

HOROSKOP

mevanje od strani drage osebe. STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Čimprej zaključite neko poslovno razmerje, od katerega ne morete pričakovati ničesar. Manjše skrbi v zvezi s nekim sorodnikom. KOZOROČ (od 21.12. do 20.1.) Ne bo vam škodilo, če se v svojem delu od časa do časa oprete tudi na svojo intuicijo. Od ljubljene osebe lahko pričakujete vse. VODNAR (od 21.1. do 20.2.) Skušajte se bolj utrditi svoje poklicno znanje in spretnost. Določeni boste neprijetnega obiska. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Zelo ploden dan za vse umetnike in one, ki ljubijo umetnost. V pogledu ljubezni boste danes imeli posebno srečo.

Tržaski svetovalec

Vreme večerj: najvišja temperatura 18,4 stopinj, najnižja 11,2, ob 14.30 stopinj, zračni tlak 1023,9 stanovno, vlažna 46 odst., veter 13 km vzvodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,6 stopinj.

Danes, CETREK, 14. oktobra
Nedeljko
Sonce vzide ob 6.20 in zatone ob 17.22. Dolžina dneva 11.02. Luna vzide ob 19.34 in zatone ob 10.31
Jutri, PETEK, 15. oktobra
Trenje

STAVKA DELAVCEV ENEL SE BO KONČALA DANES OB 24. URI

Kijub stavki elektriških delavcev skoraj zmanjšana doba vta toka

Od 18.30 do 24. ure popoln zastoj prometa vozil podjetja Acegat - številne velike tovarne so včeraj zaprle svoje obrate - Danes triurna stavka ostalih delavcev in uradnikov Acegata

Prvi dan 48-urne splošne stavke električnih delavcev ENEL, ki se zaključila danes ob 24. uri, ni povzročil tržaskim potrošnikom nobenih nevedstev, razen seveda velikim tovarnam, ki so včeraj ves dan imele svoje obrate zaprte. Mesto je imelo ves dan dovolj električnega toka, tako da podjetje Acegat ni bilo prisiljeno niti za kratke čase prekiniti dobave elektrike. To pa še ne pomeni, da ni treba tudi danes varčevati s tokom. Zato se podjetje Acegat obrača na potrošnike, naj do konca stavke skrajno izkoristijo tok, ki posebej ne pa se obrača na trgovce in lastnike javnih lokalov, naj omejijo razsvetljavo izločijo in svetlobnih napisov.

Tehniki Acegata so se bal, da bo prišlo do pomanjkanja električnega toka v prvih večernih urah, ko bodo delovali vse trgovine in uradi. Toda do 20. ure je bilo vse normalno, kar je seveda pomembno, da tudi v kasnejših večernih urah ne bo treba omejiti dobave toka.

Delavci velikih tovarn so včeraj zjutraj prišli normalno na delo, a so našli podjetja zaprta. Zato pri nekaterih delavcih zaradi zastoja zaradi zapore, ki je niso oni zakrivali, plačila dnevnice. V nasprotju primeru je treba pričakovati, da bodo sindikalne organizacije posredovale, da se zadeva reši v korist delavcev.

Včeraj ob 18.30 so v znak solidarnosti z električnimi delavci zaveli s stavko uslužbenci prevoznega oddelka Acegata, ki je trajala do 24. ure. Tudi ukinitve trolejbusnega in tramvajskega prometa v mestu je prispevala k redni dobi toka za državljanstvo. Seveda so včeraj obratovala vsa industrijska podjetja, kjer velja neprekinjen cikel dela, da se ne pokvarijo naprave (kot na primer v železarni Italsider).

V znak solidarnosti s stavkajočimi delavci bodo danes stavkali tudi delavci v podjetju Acegat, ki bodo zapustili delo tri ure pred koncem redne izmene.

IZ SV. KRIZI NAM POROČAJO Protest slovenskih mater iz Sv. Križa

«Po šolski maši ob začetku novega šolskega leta je učiteljska sporočila materem, ki imajo otroke v I. in II. razredu osnovne šole, da so višje šolske oblasti ukinile eno učiteljsko mesto in dve učiteljski mesta v I. razredu ineta skupen pouk. V I. razredu je letos 5 otrok, v II. pa 16. V I. razredu bi bilo več otrok, če ne bi nekateri slovenski starši»

PO «POLITIČNO» OSTAVKI PREDSEDNIKA BARBA

Mladinska konzulta bo danes ponovno volila predsednika

Predstavniku ACLI ni prav, da so zanj glasovali tudi levičarji in Slovenci - Odbornik Gasparočasni predsednik?

Jutri ob 19. uri se bo v sejni dvorani občinskega sveta ponovno sestala mladinska konzulta. Na prvi seji je bil izvoljen za predsednika konzulte predstavnik krščanske delavske organizacije ACLI Narciso Barbo, ki je dobil 21 glasov od 40 prisotnih predstavnikov italijanskih in slovenskih mladinskih organizacij. Mladinski predstavnik Lega Nazionale Antonio Sambo je dobil 17 glasov. Iz izida glasovanja je bilo razvidno, da so Barba glasovali predstavniki katoliških, levičarskih in drugih demokratskih italijanskih in slovenskih mladinskih organizacij; za Sambo pa predstavniki desničarskih organizacij.

Jutri bodo morali mladinci ponovno voliti predsednika, nato pa se izvršni odbor. Na želost pa predvidevanja niso preveč rožnata prav zaradi ostavke predstavnika ACLI. Nekateri celo napovedujejo, da bo moral zagnano predsedovati konzultar Gasparo, dokler se ne bodo posamezne mladinske organizacije dogovorile za izvolitev predsednika.

Ne sreča na delu

Na delu se je večerj popoldne ponesrečil 49-letni delavec Secundiano Salvador iz Concordie v vrhovi pokrajini, Ul. Rinsamencu 112, ki je uslužben pri gradbenem podjetju Gianini. Salvador je včeraj na delovnihih prosih delovniški postaji na vozček dvigal železniško tračnico. Neodoma mu je za zdrnila iz rok in mu padla na levo nogo.

Ponesrečenega delavca so z zaslednim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer so jo pridržali na ortopedski oddelku. Zdravit se bo moral od 10 do 30 dni zaradi udarcev in verjetnega zloma leve noge.

Na zadnji seji pokrajinskega sveta je predsednik dr. Savona posvetoval, da bo moral pokrajinski svet posvetiti vprašanju preklica konvencije z ustanovo Ente Auxiliario Assistenza Sociale eno od svojih prihodnjih sej. Pokrajinski odbor je med počitnicami sveta zaradi pomanjkanja, na osnovi katere si je naklopi breme vzdrževalnih stroškov za dolčen čas, in sicer do ustanovitve deželne uprave. Pokrajinska uprava je menila, da je ta ustanova koristna in da jo

V avto je trčil

Včeraj popoldne se je 19-letni delavec Giorgio Giorgi iz Ul. Pontiana 18 na vespri TS 53835 peljal po Drevoredu D'Annunzio. Ko je privozil na vozal Ul. Conti, je trčil v fiat 500 TS 7883, ki ga je vozil 58-letni Giuseppe Landa iz Ul. Vasari 8. Nesreča se je pripetila, ker se Landi ni ustavil pri znaku stop. Zaradi trčenja se je Giorgi preveznil in se pri tem poškodoval in nanj po levem kolenu in desni roki. Z rešilnim avtom so ponesrečenega odpeljali v bolnišnico, kjer so ga s prognozo okrevanja

Vse to razburja prizadete matere, ki so se odločile, da bodo nadaljevale z akcijo, dokler ne bo šolsko skrbništvo poslalo še eno učno moč v Križ za I. razred slovenske osnovne šole. K tej odločbi akciji jih silijo tudi izkušnja iz lanskega šolskega leta, ko so otroci iz tedanjega I. razreda imeli do božičnih počitnic le dve uri pouka na dan, ker so delavci popravljali šolske prostore.

Se nekaj moramo pripomniti. Slovenske matere, ki so na šolskem skrbništvu nastopale za ohranitev razreda na slovenski šoli, so se precej razočarane vrtnile domov, kajne korake je napravil odbor, da se prepreči zavora vrtec ONAIRC in da se to vprašanje dokončno reši. Odbornik je potrdil odgovor, ki ga je dal 21. septembra, ko je vprašanje svetovalki Pittino ter dejal, da je odbor posredoval pri zakladnem ministru, da se prebrojdi težave pri iskanju potrebnih

skladov za ONAIRC. Dr. Šiškov je odgovoril, da ga odgovor je delno zadovoljil, da je odbor stalo posvečeno pažljivo pritožbam ter posredoval za pravično rešitev sporov, tako da bi to ne oviralo gradnje novotovoda, ki bo v njegovem mnenju bistvene važnosti za razvoj gospodarstva v deželi. Žal do tega še ni prišlo, a deželni odbor ne more pristati na zahtevo svetovalca, da bi pozval prefekturo in industrijsko pristanišče, naj spoštujeta zakone, da bi postavil za svoje morebitne prispevke zahtevo, da se vključijo v razpisne strani za delo, ki bi prisilili industrijsko pristanišče in SIOT, naj plačata razpisnem pravnico ceno. Odbor namreč ne more prevesti vloge sodnika v tem sporu; bo pa se posredoval, če ga bodo vse prizadele strani za to zaprosile. Svetovalce Škerk je dejal, da ni z odgovorom docela zadovoljen.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posojila, ki opravljajo to nalogo v korist javnih ustanov.

SPDT PRIREDI od 26.12.65 do 2.1.66 sminovanje na Livku; na razpolago bo tudi smučarski učitelj. Vpisovanje v Tržaski knjigarni, kjer dobiti tudi vsa pojasnja. Vpisovanje bo trajalo le do konca tega meseca!

SPDT BO OTVORILO letosnjo sezono planinskih predavanj DNE 15. OKTOBRA OB 20.30 V MALI DVORANI KULTURNEGA DOMA. Predaval bo dr. Franca Škrakar o «Slovenski odpravi na Kavkazu 1964»

SPDT BO OTVORILO letosnjo sezono planinskih predavanj DNE 15. OKTOBRA OB 20.30 V MALI DVORANI KULTURNEGA DOMA. Predaval bo dr. Franca Škrakar o «Slovenski odpravi na Kavkazu 1964»

Predavanje bo sprejelo lepo število barvnih diapozitivov. Vjudno vabljeni.

V Tovarni strojev pri Sv. Andreju so včeraj preizkusili dva nova turboturbinatorja z zmogljivostjo 1700 kW, ki so jih dobili iz Turbina turbinskega podjetja «Eugenio C.» v gradnji v tržaskem obratu Zdrženih jadranskih ladjedelnic.

ROJSTVA, SMRTI IN POKOKE

Dne 13. oktobra 1965 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 8 oseb. UMRLA SO: 8-letna Maria Cristina, 17-letna Maria Giacoma, 17-letna Maria Giacoma, 82-letna Antonia Lucic vd. Raguz, 67-letni Roberto Casaranda, 35-letni Bruno Comuzzi, 76-letna Anna Bariskovic, por. Verodoljak; 87-letna Anna Gabrielli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

Alla Salute, Ul. Giulia 1, Benussi, Ul. Cavania 11, Piccola, Ul. Oriani 2, Vernari, Trg Valmura 11, D'Ambrosi, Ul. Zorutti 19/c, Croce Verde, Ul. Settefontane 39, Ravasini, Trg Libertà 6, Testa d'oro, Ul. Mazzini 43.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

D'Ambrosi, Ul. Zorutti 19/c, Croce Verde, Ul. Settefontane 39, Ravasini, Trg Libertà 6, Testa d'oro, Ul. Mazzini 43.

LADJE V PRISTANISCU

Borea, San Marco, Liana, Lucrino, Cesare D'Amico, Chigiaga, Mondoro, Aouena, Ors, Vulcania, Saipa II, Duino, Esquillino, Eros, A. Lollighetti, Zaffiro, Salaria (It.), Omi, Gokranka (Jug.), Elvira, Coral (Pa.), Athinal, Angele, Bremerhaven (Gr.), de Chacategui (Sp.), Axum (Et.), T. Stavros (Ma), Ards (Bu.), Vistavazge (Sv.).

Mali oglasi

Simptične preproge
in preproge za nočnike iz piastice «BALATUM» in «MERA-KLON». Moderno purvajanje podov za gume «MQUETTE» in ploščice «RIKETA» in «ARMSTRONG». Brezna vrata «ROLLPORT», benesne avese (tende veneziane) Hitra ureditev s specializiranim osebjem. A. R. P. ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale 6. Tel. 95-919

Darovi in prispevki

V počastitev spomina na nekoga dragega sina in brata Stojana Pečarja daruje družina 3.000 lir za Glasbeno Matiko, 3.000 lir za Dijaško Matiko in 2.000 lir za Tiskovni sklad Primorskega dnevnika.

ZAHVALA

Naznanjamo žalostno vest, da nas je v nedeljo zapustila po kratki in mučni bolezni naša draga hči in sestra

Ivanka (Nina) Jerman vd. Larniani

Drago pokojnico smo pokopali v ponedeljek na škedenjski pokopališče. Pristojno se zahvaljujemo darovalcem, vsem, ki so se spomnili na zadnji poti in sekciji KP iz Škedenja.

Zaljubljeni: Francosko, nekak Franček, mama, sestri, bratje in drugo sorodstvo Trst, 14. oktobra 1965.

ZAHVALA

Vsem, ki so z nami sudostvovali in spremljali na zadnji poti našega dragega in nepozabnega sina in brata

STOJANA PEČARJA

se iskreno zahvaljujemo. Posebna zahvala prijateljem in openski mladini ter darovalcem cvetja. Starši, sestra Lučka in drugo sorodstvo Općine, Trst, Herculje, Buenos Aires, 14. oktobra 1965.

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v starosti 86 let za vedno zapustil naš dragi oče, ded in praded

IVAN KOCJANČIČ

Pogreb dragoga pokojnika bo jutri, v petek, ob 16. uri iz mrtniške glavne bolnišnice v Krogelje, od koder ga bomo ob 18.30 spremenili na zadnji poti na pokopališče v Dolini.

Zaljubljeni sinova, hčeri, snabe, vnuki in drugo sorodstvo Trst, Krogelje, Buenos Aires, 14.10.1965.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Ponovna odbritev dveh zakonov o prispevkih za razna javna dela

Odgovori odbornikov na številna vprašanja in interpelacije svetovalcev

Na včerajšnji seji deželnega sveta so svezavci soglasno odobrili zakonska osnutka o prispevkih za gradnjo ljudskih hiš ter vodovodov in kanalizacij, katera je vlada ponovno vrnila deželnemu svetu in katerih besedilo so malec spremeniili. Razen tega so pristojni odborniki odgovorili na nekaj vprašanj in resolucij svetovalcev.

Prvo je prišlo na vrsto vprašanje svetovalca KPI dr. Šiškov, ki je dejal, da so družine in osebe vrtec ONAIRC postale še bolj zaskrbljene, ker se bliza 1. novembra, ko bi morali zaradi pomankanja denarja zapreti vrtec. Zato vprašujejo podpisani svetovalci pristojnega deželnega odbornika, kakšne korake je napravil odbor, da se prepreči zavora vrtec ONAIRC in da se to vprašanje dokončno reši. Odbornik je potrdil odgovor, ki ga je dal 21. septembra, ko je vprašanje svetovalki Pittino ter dejal, da je odbor posredoval pri zakladnem ministru, da se prebrojdi težave pri iskanju potrebnih

SPOROČILO NA SEJI TRŽASKEGA OBČINSKEGA ODBORA

Minister Pieraccini novembra v Trstu na izrecno povabilo župana Franzila

Seznanil se bo z vprašanjem ladjedelnic Sv. Marka in avto cestne Videm-Trbiž

Na tokrovi seji tržaskega občinskega odbora je župan dr. Franzil obvestil odbornika, da mu je minister za proračun Pieraccini sporočil, da bo prišel v Trst prihodnje 9. novembra. Ministar Pieraccini je povabil v naše mesto župana dr. Franzila. V Trstu se bo minister seznanil predvsem z vprašanjem ladjedelnic Sv. Marka in avto ceste Videm-Trbiž. Ti vprašanja sta v zadnjih mesecih povzročili v Trstu veliko zaskrbljenost. Ladjedelnic Sv. Marka grozi nevarnost, da jo bodo v okviru preudravitve italijanske ladjedeljske industrije ukinili, glede avto ceste Videm-Trbiž pa so se razširili glasovi, da bo vlada o pobudo v prihodnjih petih letih opustila in jo podprla pobudo benških krogov za gradnjo avto ceste Beneske-Muenchen.

Podžupan odv. Miani je podal na seji obširno poročilo o delegaciji, ki je bila pod njegovim vodstvom nedavno v Rimu, kamor je nesla 80.000 podpisov Tržčanov za ohranitev ladjedelnic Sv. Marka. Kot smo že pisali, so delegacijo v Rimu sprejeli razni ministri in voditelji IRI-Financieri.

V zvezi s včerajšnji in današnji stavko ENEL je odbornik za Acegat inž. Spaccini poročal o ukrepih, ki jih je podvelo podjetje, da bi čim bolj omejilo pomanjkanje električnega toka v mestu. Odbornik za proračun dr. Verza je na seji orisal glavne značilnosti občinskega proračuna za leto 1966, ki ga bo predložil v razpravo in odobritve na prihodnjem zasedanju občinskega sveta. Odbor je tudi razpravljala o nabavi knjig potrebnim dijakom na seji orisal glavne značilnosti občinskega proračuna za leto 1966, ki ga bo predložil v razpravo in odobritve na prihodnjem zasedanju občinskega sveta. Odbor je tudi razpravljala o nabavi knjig potrebnim dijakom na seji orisal glavne značilnosti občinskega proračuna za leto 1966, ki ga bo predložil v razpravo in odobritve na prihodnjem zasedanju občinskega sveta.

Prijave cen za tujske sobe

Pokrajinska turistična ustanova opozarja vse avtorizirane oddajalce sob, ki še niso zadostili predpisom čl. 10 zakona od 18. junija 1939 št. 11, da morajo takoj prijavit 1. skrajni cen za posamezno sobo in stanovanja, kakor tudi za hrano, ki jih mislijo uveljavljati v letu 1966. Prijavljene cene bodo veljale kot maksimalne in jih ne bo mogoče zvišati. Kiznični omejitveni zakonodajni predpisa bodo kaznovani z globjo.

Nalezljive bolezni

V razdobju od 4. do 11. t.m. so v tržaski občini zabeležili naslednje število nalezljivih bolezni: difterija, 1; paratub. 1; ošpic 2; norice 3; osovski kašelj 2; vnetje priušesne slinavke 2; nalezljivo vnetje jeter 6 (1 izven občine); virusna nevroza 1; mrzlični revmatizem 2.

Seja FIOM

Danes ob 14. uri bo na seždu Novde delavske zbornice v Ulici Fondares svoje izvršnega odbora spomenik padlim na griču Sv. Jursta, ob 11. uri pa pred položaj padlim pripadnikom korpusa Javne varnosti v palači kvesture. Ob 18. uri bo otvoritev umestnosti (silarske, kiparske in fotografske) razstave v palači Costanzi na Trgu piazza Piccola, pridržane za civilne in vojaške nameštence v Prave Javne varnosti.

Proslave korpusa Javne varnosti

Ob 113. obletnici ustanovitve korpusa straž Javne varnosti bodo tudi v Trstu v soboto 16. in v nedeljo 17. t.m. razne svečanosti. V soboto dopoldne ob 10. uri bo oddelku korpus položil vence za spomenik padlim na griču Sv. Jursta, ob 11. uri pa pred položaj padlim pripadnikom korpusa Javne varnosti v palači kvesture. Ob 18. uri bo otvoritev umestnosti (silarske, kiparske in fotografske) razstave v palači Costanzi na Trgu piazza Piccola, pridržane za civilne in vojaške nameštence v Prave Javne varnosti.

Kradla sta iz avto

Agenti letedekega oddelka policije so te dni prijavili sodišču zaradi tatvine z obtežilnicami okoliščina 27-letnega pomočnika Giuseppea Bressana zaradi sodenovanja pri tatvini in 25-letnega Renata Satina, oba iz Ul. Rettori 4.

Ponoči 25. septembra je 41-letni delavec Alfredo Sedranj iz Ul. Piccardi 90 zapeljal na cesti. Odprl je okno in zagledal neznanca, ki je bil Bressan - ki se je motil okrog priljajnika njegovega avta TS 72239, ki ga je bil pustil pred hišo. Sedranj se je utegnil z njim besede, ko se je Bressan prijavil v policijski oddelki, da sta sredi sedel nekdo. Bressan je nekoliko popahnil avto, da je njegov pajdaš Satin vzel motor, nakar sta se zilkovca odpravila in izgubila v noči. Sedranj je poklical agente in ti so ugotovili, da sta kradla iz Sedranjavega avta dnešna rezervno kolo in trikotnik.

Toda Sedranj je videl nekaj številne evidenčne tablice avtomobila s katerimi sta se odpravila neznanca. Povejal jih je policistom, ki so nato prišli na pred Bressana in Satinu. Povejali so ju na zasiljanje in nekaj časa sta oba zasiljala krivdo, potem pa sta se priznala. Po izpolnitvi zapisnika so policisti izpolnili še prijavo. Bressana in Satina so pustili na zasiljanje svobodi. Ukrajene predmete so vrnil Sedranju.

PO PREKLJU KONVENCIJE S POKRAJINSKO UPRAVO

Ustanovi EAAS grozi razpust ker je nihče noče vzdrževati

Tudi deželna uprava si noče naložiti bremena vzdrževanja te koristne socialne ustanove

Ustanova EAAS je bila ustanovljena za časa Zavezniške vojaške uprave. Po prihodu Italijanske uprave je bilo ustanovljeno leto 1962 vzdrževalni komisarjat. Ustanova ni morala biti že tedaj razpuščena, če ne bi posredovala pokrajinske uprave, ki je sklenila z EAAS konvencijo, na osnovi katere si je naklopi breme vzdrževalnih stroškov za dolčen čas, in sicer do ustanovitve deželne uprave. Pokrajinska uprava je menila, da je ta ustanova koristna in da jo

je treba zato podpreti in vzdrževati. Prihodnja uprava razumevanje da bo dežela prispevala pri vzdrževanju EAAS.

Toda deželna uprava je baje že odklonila vsako podpora, češ da v Italiji ni nikjer podobnih ustanov in da si zato ne more naložiti obtežilnic v tem pogledu. Enako stališče je zavzel pred tremi dnebt dčiti podatke o socialnem položaju neke družine ali večjega številu prebivalcev, se obrne na EAAS, ki jim je nudila vse potrebne podatke, ki so jih zbrale socialne as-

skladov za ONAIRC. Dr. Šiškov je odgovoril, da ga odgovor je delno zadovoljil, da je odbor stalo posvečeno pažljivo pritožbam ter posredoval za pravično rešitev sporov, tako da bi to ne oviralo gradnje novotovoda, ki bo v njegovem mnenju bistvene važnosti za razvoj gospodarstva v deželi. Žal do tega še ni prišlo, a deželni odbor ne more pristati na zahtevo svetovalca, da bi pozval prefekturo in industrijsko pristanišče, naj spoštujeta zakone, da bi postavil za svoje morebitne prispevke zahtevo, da se vključijo v razpisne strani za delo, ki bi prisilili industrijsko pristanišče in SIOT, naj plačata razpisnem pravnico ceno. Odbor namreč ne more prevesti vloge sodnika v tem sporu; bo pa se posredoval, če ga bodo vse prizadele strani za to zaprosile. Svetovalce Škerk je dejal, da ni z odgovorom docela zadovoljen.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posojila, ki opravljajo to nalogo v korist javnih ustanov.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posojila, ki opravljajo to nalogo v korist javnih ustanov.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posojila, ki opravljajo to nalogo v korist javnih ustanov.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posojila, ki opravljajo to nalogo v korist javnih ustanov.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posojila, ki opravljajo to nalogo v korist javnih ustanov.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posojila, ki opravljajo to nalogo v korist javnih ustanov.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posojila, ki opravljajo to nalogo v korist javnih ustanov.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posojila, ki opravljajo to nalogo v korist javnih ustanov.

Komunist Bosari je vložil interpelacijo, v kateri poudarja, da je položaj v gradbeni industriji zelo resen, ter da ne rudijo začeti vladni ukrepi brez haska. Kar se tiče nezorstva pri izvajanju zakona št. 167, spada v pristojnost države. Zatem je odbor dejal, da se je kljub temu pozanimal, kako je v posameznih občinih z izvedbo zakona 167, pri čemer je omenil razne občine, med katerimi tudi Trst. Kar se tiče prispevkov občanom, da usposobijo zemljišča, pridobila na podlagi zakona 167, za gradnjo, pridejo v poštev posojila, ki jih dajejo blagajne za naložbe in posoj

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

8. SLOVENSKI ŠPORTNI TEDEN

Spored atletskega tekmovanja 24. t. m.

Spremembe v urniku nastopov

Atletsko tekmovanje letošnjega športnega tedna nima posebne sreče. Najprej je moral organizator črtati skok s palico, kar na stadionu v Kolonji ni ustrezne naprave, sedaj pa je bil zaradi predpisa, ki je skoraj srednjeveški, prisiljen, da spremeni tudi urnik. Na šolskih stadionih namreč ne morejo nastopati istočasno fantje in dekleta. Zato bodo dekleta tekmovala jutraj po koncu moških disciplin, popoldan pa pred fanti.

Nov in dokončen urnik je tako naslednji:

8.00	- zbor sodnikov in tekmovalcev
8.15	- 80 m troboj
8.15	- koplje
8.45	- 110 m zapreke (polfinale)
8.45	- visina (član) in troboj
9.00	- 1500 m (finale)
9.15	- 100 m (predteki)
9.45	- 400 m (predteki)
10.00	- disk
10.00	- krogla troboj

10.15	- 100 m (polfinale)
10.50	- 100 m (finale)
11.00	- 80 m ženske (predteki)
11.00	- daljina ženske
11.50	- 80 m ženske (finale)
15.00	- zbor sodnikov in tekmovalcev
15.15	- visina ženske
15.15	- krogla ženske
16.00	- 110 m zapreke (finale)
16.00	- daljina
16.00	- krogla
16.10	- 400 m (finale)
16.20	- hoda 2 km
16.50	- švedska štafeta
	400 x 300 x 200 x 100 m

Podrobnejša navodila bodo objavljena prihodnji teden.

MEDNARODNI NOGOMET

ZA POKAL POKALNIH PRAKOV

2:0 za Liverpool Juventus izločen

Reprezentanca Milana premagala Chelsea 2:1

LIVERPOOL, 13. — Juventus, ki je v prvi tekmi prvega kola turnirja za pokal pokalnih praks zmagal z 1:0, je moral danes v povratnem dvoboju kloniti enajstorici Liverpoola z 2:0. Angleško moštvo je oba gola doseglo v prvem Liverpool je s to zmagavo izločilo turinske tekmece iz nadaljnega dela turnirja.

MILAN, 13. — Prijateljska tekma v okviru britanskega tedna med reprezentanco Milana in enajstorico Chelsea se je končala z zmago igralcev Interja in Milana z 2:1 (2:1). Srečanje, ki je bilo v prisotnosti 35.000 gledalcev, so prisostvovali predsednik FIFA Stanley Rous, predsednik FIGC Pasquale, predsednik angleške nogometne

KVALIFIKACIJE ZA SP

Poljska 2 Škotska 1

GLASGOW, 13. — V tekmi osme izločilne skupine evropske cone za svetovno nogometno prvenstvo je danes Poljska napričkovano premagala škotsko reprezentanco z 2:1. Prvi polčas se je zaključil z 1:0 v korist poljskih nogometašev.

LESTVICA

Italija	3	2	1	0	8	1	5
Škotska	4	2	1	1	7	5	5
Poljska	4	1	2	1	3	4	4
Finska	5	1	0	4	3	13	2

Prihodnje tekme osme skupine 24. t. m.: Poljska - Finska v Rimu 1. novembra; Italija - Poljska v Glasgowu 9. novembra; Škotska - Italija v Neaplju 7. decembra; Italija - Škotska

LIMA, 13. — V tretji odločilni tekmi izločilne skupine za svetovno prvenstvo, ki so jo odigrali na nevtralnem igrišču v Limi, je Čile premagal Ekvador 2:1 (2:0). S to zmago se čilski nogometaši uvrstili v finalni del prvenstva, ki bo v Angliji.

Od južnoameriških reprezentanc sta se v finale že uvrstili, poleg Brazilije, ki brani naslov, reprezentanci Argentine in Urugvaja.

ČE ŠTUDENT NA RAJŽO GRE ALI... 4000 KM S KAJAKOM PO VODI IN SUHEM

Argonavta iz dežele brežiške

Lani do Črnega morja, letos pa po srednji Evropi



S kajakom po starem alžaškem kanalu

To je pripoved o dveh bratih, večini popotnikih Maku in Janezu Topliček iz Brežic. Ze lansko leto sta se s splavom odpravila po Savi in Donavi do Črnega morja, letos pa sta preizkusila svoje moči na posebnem svojstven način. S posebnim kajakom, dolgim 540 cm in širokim 80 cm, sta pustila za seboj dober del srednje Evrope. Kar šest držav sta morala prepotovati, da sta se vrnila tja, kjer sta pričela svojo pot. Ali jima je uspelo in s kakšnimi težavami sta se morala boriti, opisuje ta naš sestavek.

PRTLJAGE ZA 100 KG

Sonce je ta dan prišlo kot za zhalvo. Mnogi ljudje, ki se je zbrala v starem pristanišču vzdolž Save je z radovednostjo spremljala zadržana opravila bratov Topliček.

Kapitan čolna Maks, 23-letni plavalni mladenič, študent v Mariboru, je imel na skrbi pravlitev, medtem ko je Janez 24-letni diplomirani pravnik, poslušal še zadržane

svete staršev, prijateljev in kogarkoli, ki je bil prisoten na obali. «Je priljaga na svojem mestu?» je hudomušno vprašal kapitan edinega člana posadke. «Kapitan, pokorno javljam, da je v srednjem koncu čolna zloženih 60 komarjev, 32 zavirkov argo juha, 2 rižot, kotor, jadro, blazini, rezervni obleki in še kup drobnarij,» je zahulil Janez. Sledil je še zadržni intervju za RTV Ljubljana in domačo lokalno radijsko postajo, nato pa sta mahajali množici s počasnimi zavestjaj krenila na pot v neznanu. Kdaj neki volla prispela v Bečnetke? jima je rojlo po glavi že po prvih kilometrih, čeprav je coin kljub precejšnji teži lepo drsel po vodni gladini. Saj pa je Sava še kar hitra reka. Mimo Zagreba sta se peljala okrog 18 ure in treba je bilo misliti na prvi pristanek in na to, kje bosta prvi prespala. V nekem zavilju, polnem akacij, sta se ustavila. Čoln sta potegnla na obalo in ga privezala kar s tremi vrvmi. Noč je bila topla, tako da šotora nista niti razvezala. Vtem, ko je Maks nastavljal vabo za ribe, se je Janez preizkušal v kuharskih sposobnostih. Počitek se jima je po prvi turi potovanja, v veliko veselje komarjev, ki so se to noč prav kraljevsko gostili s topljo kurov brežiških poltnikov.

«Škoda, da nisem ribav,» je jutraj pritoževal Maks. «Tako se komarji vsaj ne bi spravili naneč,»

PRVI «KARAMBOL»

V Sisku, kjer sta se mimogrede ustavila, jima je hrvaški pesnik Ivan Stričić v znak hrabrosti posvetil svojo zbirko pesmi, ki je izšla s naslovom Kresovi 4. Še isti dan pa sta doživela prvo neprijetno mesto. Maks, ki je vodil kajak, je spregledal nekaj za rečno plovo izredno pomembnega. Ker je Sava nižje od Siska deroča, sta vozila kar s precejšnjo hitrostjo. Na vsem lepem sta zasilila pod čolnom sumljivo prasketanje.

«Kaj je?» sta zavpila oba hkrati. «Hitro vent!» Bila je plitvina. Škoda sta v vodo, ki jima je se galala le do kolena, in kar da se lahko privdignila nasedli čoln. «Srečo pa imata,» se je počasi Maks, ko se je izkazalo, da ni nič hudega. Janez ni rekel nobene, samo pot si je obrisal s čela.

VREMENARJA

Še vedno je bila Sava njuna zvesta spremljevalka. Na dan sta preplula okrog 90 do 100 km, za kar je bila potrebna velika mera vztrajnosti. Proti večeru sedmega dne, sta se ustavila v verjetno najbolj veseli vasi na obalah Save, imenovani Kor. Ko so vaščani izve-

lišar je imel prav, škoda, da ga nismo prej... Med takim govorjenjem je minilo nekaj ur, ko začnejo v hiši vedno glasneje kričati a kralju se kričanje spremeni v rojevanje. Tedaj se nam približata dva fašista in nas spodita s ceste: «Proč, proč, domov, proč!»

Odšli smo narazen, medtem ko so se iz hiše vedno glasneje razlegali kriki po celi vasi. Na oknih smo prisluškovali strašnim krikom, ki so trajali cele tri ure. Pod noč je tuljenje prenehalo, a okoli devete zvečer se je spet začelo še strašnejše in močnejše. Kake pol ure je bilo posebno močno, potem pa je začelo popajati in končno utihnilo.

Tisto noč je večina vaščanov spet bedela in prisluškovala na oknih in okoli ponoči se zglozila ob pretresljivem kričanju. Ni se zdelo, da je človek, ki tako grozno vplje, niti zver ne. Bil je, kakor da se sama bolecina in trpljenje spreminjata v nadnaravno tuljenje v noči. Trajalo je nekaj minut in narazenkrat utihnilo. Nato so zabrenkrat motorji kamionov, vrata so zaloputnila in vozila so odzdrdrala po cesti proti mestu. Stopil sem na cesto in šel proti «capovillovi» hiši. Ne spominjam se, če sem bil vesel, ker so fašisti odšli, ali žalosten, ker so tako strašno mučili hlapca. Res je bil neumen in

nevaren, da izda vaščane, ampak tudi nedolžen, ubogi fant, kot jagne. Na cesto so prihajali še drugi vaščani. Zbralo se nas je kakih petnajst oseb in hiteli smo proti hiši. Ko pa smo prišli na prekleto dvorišče, smo kot okameneli obstali.

Dvorišče je bilo medlo razsvetljeno z lučjo, ki je svetlila iz hiše skozi na stečaj odprta vrata in okna. Nekaj metrov od hiše je na tleh ležalo truplo z obrazom proti zemlji, z razprostrtimi rokami in nogami (verjetno so ga vrgli skozi okno prvega nadstropja). Običeno je bilo v nove hiše in na nogah je imelo črne, svetle škornje. Hrbet je bil gol in krvav, malone razmesarjen.

Približali smo se in truplo dvignili. Če ne bi vedeli, da je to Ivan, bi ga malo kateri izmed nas spoznal, tako so ga fašisti zdelali. Krvavel je iz ust, nosa in ušes. Ervel oko je bilo črno in zaprto, drugo se je zllilo s krvjo vred po licu, da je na njegovem mestu bila krvava, sluzasta votlina. Tudi prsi so bila zveriskno bičane in razmesarjene.

Tako je umrl Ivan, slaboumen hlapec, ki svoj živni dan ni slabega napravil niti muhi. Bil je prva žrtve fašistov v naši vasi, a žal ne zadržaj.

(Nadaljevanje jutri) JANEZ UČIČ

NOGOMET V OKVIRU 8. ŠPORTNEGA TEDNA

3:1 za bazoviško Zarjo v tekmi s Svetoivančani

Mladi Kale najboljši na igrišču - Burja motila potek srečanja

Nedeljska nogometna tekma med ekipama Skamperla in Zarje je imela samo enega protagonista: burjo. Igrišče pri Sv. Ivanu je namreč večkrat spominjalo na saharško atmosfero, ker je burja divjala pesek z igrišča in tako ovirala tekmo in občinstvo ob robu stadiona. Skamperle je predstavljal v rdečih dresih, Zarja pa v belih. Sodi je Petaros, ki je povsem zadovoljil.

Ze pri uvodnih potezah je bilo videti, da bo Zarja trda predla, toda se po nasprotnikovi zaslugi, temveč zaradi burje, ki je neizprosno pihala proti bazoviškim igralcem. Kljub temu pa so beli takoj pokazali, da so tehnično boljše od Svetoivančanov. Kaj kmalu je Zarja izstopil iz igre, toda se je prav tako v tej igri. Pravi od tega igralca so namreč prihajale vse nevarne žoge za obrambo Skamperla. Mladi Kale ima dober dribling in fantastičen pregled igre, kar mu omogoča, da se z neverjetno lahkoto preizkusi med nasprotnikove branilce. Manjka mu pa vztrajnosti in živovitosti, toda igralec je še mlad in zato se bo nedvomno kmalu razvil v dobrega nogometaša.

V žiriji je Kalca pomagal še drugi mladi igralec - Zagar. Tudi ta je tehnično precej nadarjen in zato sta skupaj s Kalcem gospodarila kot sta hotela na sredini igrišča. V napadu naj omenimo še levo krilo Vladimirja Petarosa, ki je večkrat spravljal v nevarnost nasprotnikove vratarja Mahorčiča. Obramba Zarje, nasprotno, pa ni pokazala nič izrednega in se je večkrat pustila presenetiti pred preveč zahtevnimi napadi Svetoivančanov. Motivju iz Bazovice pa očitno manjka homogene igre in zato mora teško ekipe prenesti le kak tehnično dober individualni igralec.

Skamperle je moštvo sestavljalo iz igralcev, ki večinoma niso nikoli gojili nogometa. Zato ne moremo zahtevati od ekipe velikih presenečenj. Že dejstvo, da so Svetoivančani prvi prišli v vodstvo, predstavlja za moštvo pravi uspeh. V tej ekipi pa je mnogo odbojkarjev, ki so fizično že precej dobro pripravljani, kar jim omogoča, da agnostično nadoknadijo tehnične pomanjkljivosti. Skamperle pa gotovo ne more prikazati homogene igre, kar je v škodo lepega nogometista. Kljub temu pa lahko občudujemo te igralce, ki se z neverjetno poirtvovalnostjo postavijo po robu še tako kvalitetnim ekipam.

Na nedeljski tekmi se je posebno potrudil, da so obvladovali žogo

strel srednjega napadalca in signura parađa Mahorčiča. Minuto kasneje so bazoviški igralci ponovno zadeli prečko. V 12. pa je uspelo levemu beku Komarju presenetiti tokrat ne preveč gotovega vratarja. Skamperle. Rezultat je bil tak po 12. igre v drugem polčasu 2:1 v korist Zarje. Tekma se je praktično zaključila s tem golom, kajti Svetoivančani niso imeli več moči, da bi reagirali. Tako je Zarja lahko udobno vodila svoje napade in stalno ogrožala Mahorčiča. Obramba Svetoivančanov je zopet klonila v 39. Tudi ta gol je nastal po precej zmedeni akciji pred vrati rdečih. Zagar je streljal lahko močno v nasprotnikova vrata, kar je presenetilo Mahorčiča. Plesničar je bil prisiljen ustaviti žogo, toda le do samega Petarosa V, ki pa tokrat ni zgrešil in je postal žoge neubranljivo v mrežo.

Motivju, sta se predstavili sodnik Petarosa v naslednjih postavah:

Skamperle: Mahorčič; Mijot, Dostav; J. Jurkič; Udovič D.; Drašič; Maljen; Orel; Plesničar, Udovič, Svab.

Zarja: Križmančič J.; Križmančič S.; Komar; Krasna; Renčič; Grgič; Ražem; Zagar; Križmančič L.; Kale, Petaros.

Zarja je vztrajala v napadu, a burja je ovirala vse akcije, kar je olajšalo Svetoivančanom delo. Vendar pa je Kalca uspelo v 38. zadeti prečko. S silovitim strelom bazoviškega srednjega napadalca se je zaključil prvi polčas.

Drugi del igre se je praktično odvijal v polovici igrišča Svetoivančanov. Skamperle je imel v napadu le Plesničarja, ki pa je bil preveč osamljen, da bi lahko ogrožal nasprotnega vratarja. Tudi v tem delu igre se je posebno izkazal Kale, ki je že v 3. spravi v tečaju Mahorčiča. Deseta minuta: lep

NEPOBOLJŠLJIVI PIJANCI

14 sovjetskih nogometašev diskvalificiranih

MOSKVA, 13. — Vodstvo sovjetske nogometne zveze je javilo, da je dosmrtno diskvalificiralo 14 igralcev prve lige. Vsi ti so bili nepoboljšljivi pijanci.

Eden od diskvalificiranih je zvezni moskovskega Spartaka Jurij Sevidov, ki je zaradi pijanosti zakrivil prometno nesrečo, pri kateri je izgubil življenje nuklearni znanstvenik prof. Dmitrij Rjazikov.

Med ostalimi so bili izbrisani iz seznama igralcev tudi Afomina, Larin, Denisov, Pusvllov in Rjazanov.

KOŠARKA

Split 72 Goriziana 55

Prijateljska tekma med košarkarskimi ekipama Splita in Goriziane, ki so jo odigrali sinoči pred številnim občinstvom v dvorani Unione Gimnastica Goriziana, se je zaključila z zmago gostov 72:55 (36:28).

V predtekmišni jurnistični setorki je Goriziana premagala Partizana iz Tolmina z rezultatom 52:46 (26:20).

Za Goriziano so koše dosegli: Manut 7, Pozzecco 7, Rossi 5, Mičević 7, Blažica 2, Turra 15, Del Ben 6, Čella 2, Comelli 4, Kristančič 0.

Škoraj kot sredi Sahare: burja je divjala prah, igralci Zarje in Skamperla pa so se morali pošteno potruditi, da so obvladovali žogo

HLAPEC IVAN

Ivan je nekaj dni ležal na Jozetovem seniku, a kmalu je okrevljal in spet začel delati po poljih. Nemci in «kolottijevci» pa so vedno bolj pogostoma prihajali v vas, stikali in povpraševali in Ivan je večkrat zbežal, ko jih je videl prihajati.

Nekega večera je spet prišel komisar-partizan v vas in zbrlil smo se v kapelici na pokopališču kot že tolikokrat. Komisar je vedel za pogoste pohode «kolottijevcev» in našo v vas in rekel nam je, da je prav zato prišel kljub veliki nevarnosti.

Prišel sem, da ugotovim, če je nevarnost, da Nemci odkrijejo zveze med prebivalstvom in partizani. V naši rojstni vasi je za nevarnost zelo velika. Če «kolottijevci» dobijo v roke nemunega Ivana, ki je zbežal iz čete v Trnovskem gozdu, bo nam in vam slaba predla. Ukaz je, naj bo ta človek eliminiran, predvsem, ker je dezertir,

potem pa zato, da s svojo neumnostjo ne izda kar ve in kar je videl, začeni s karavlo na Slatniku pa do čete v Trnovskem gozdu. Seveda jaz ne morem izgubljati časa z njim. Eliminacijo prepustim vama,» in pokazal na tenenca.

«Tovariš komisar,» se oglasi tenenc, «meniš, da ni možna druga rešitev? Ivan se niti ne spominja, kje je bil in kaj je delal.»

«Morda se tudi ne spominja. Mi pa ne moremo tega tvegati. «Kolottijevci» vedo dobro svoj posel. Take ljudi najraje zasilujejo. Dajo mu par svetlih škornjev ali novo jopico in neumnemu pove vose do pike in partizane bi to stalo kdo ve koliko življenj in dela: ukaz je, da hlapca eliminiramo in tako moramo storiti.»

Tu je že stal in se pomenovalo kakih dvanajst vaščanov in vaščan, med katerimi je bil tudi hlapec Ivan. Bled je bil kot čunja in tresel se je od strahu. Hodil je od enega do drugega in jecjal, kaj bo, kaj hočejo te spake od nas.

Ko se je približal meni, sem mu rekel: «Miruj, Ivan, miruj, nič se ne boj! Vprašali te bodo, če kaj veš o partizanih, ti pa nič ne veš, kaj?»

«O ne, ne! Kaj bi pa jaz mo-

gel vedeti, jaz samo delam po poljih in hlevih, kosim travo, kidam gnoj, jaz nič ne vem.»

«Če boš njim povedal tako, boš videl, da bo dobro. Spusti ti te bodo in konec.»

Na dvorišče so «kolottijevci» vozili vedno več vaščanov, mlajše in starejše ženske, starejše može in celo kakega večjega otroka so privlekli. Malone cela vas je bila natrpana na dvorišču. Komisarja in tenencev pa ni bilo. Verjetno so se prebili do rebr, preden so fašisti stisnili obroč.

Okoli dvorišča je vsaka dva metra stal fašist: v eni roki žamet v drugi strojno. Kričali so venomer: pa nas in nas opozarjali, da bo, če se ne gasnemo, ko v klavnici, pokoljejo nas do zadnjega.

Tako smo stali in čakali do dveh ponoči. Tedaj se je prikazal na oknu prvega nadstropja «kolottijevcev» (bil je verjetno komandir drhali), in začel kričati: «Attenzione, silenzio!» Ko se je mrmranje poleglo, je po italijansko povedal, da je dovolj — če se hočemo tako vrniti na svoje domove in mirno zaspati — da pride eden od nas v hišo in mu pove imena tistih, ki sodelujejo s partizani, in kam se je skrili banedit, ki je — kot on ve — danes prišel v vas. Tistemu, ki bo prišel povedati, bodo dali dobro nagrado. Če pa nihče ne pride, bodo zasiljevali vsakega

posebej in stali bomo na dvorišču brez hrane in vode, dokler ne izvedo, kaj hočejo, pa tudi če mora to trajati teden dni.

Med vaščani se je razleglo mrmranje, a nihče ni prestopil «capovillovega» praga.

«Dam vam pol ure časa, da premislite, potem začnemo.»

Minilo je pol ure, a nobeden ni vstopil v hišo. Na koncu je fašist ves pobesnel rjovel, da bomo že videli, nas bo že on prepričal, da spregovorimo, in zraven psoval Slovence in partizane.

Začelo se je zasliševanje kar od kraja, ne glede na spol ali starost. Druga za drugim so peljali v hišo, ga spraševali, kričali nanj, klofotali, brcali in tolkali. Nesrečni vaščani so vplili, da se je razlegalo v tihini noči. Po vsakem zasliševanju so nesrečneži prinesli na dvorišče in ga pred vrati spustili, da se je zgrudil na tla. Nato so zgrabili drugega in ga porinili noter. Pretepenim vaščanom in vaščankam smo kolikor mogoče pomagali s tem, da smo jih polegli na tla in jim pobrisali krvave obraze z robc.

Ko se je zdanilo, je ležalo na tleh in jecalo kakih dvanajst vaščanov, a vendar nihče ni povedal fašistom, kar so hoteli zvedeti.

Opoldne je bilo v hiši že polovica vaščanov in še ni nihče povedal kaj o partizanih, ko je

pršel na vrsto hlapec Ivan, ki ni od prejšnjega večera, ko sem ga jaz pomiril, niti znil besede z nikomer, sedel na tleh in se tresel.

Nekaj minut je minilo, odkar so ga odvabili, ko se je prikazal na okno «kolottijevcev», verjetno komandir, in začel rjoveti, naj se pobereмо in naj zahvalimo Boga, da se je tako končalo. Drugič bo gotovo slabše, če se kaj zve, da se bratimo z banditi.

Fašisti-strážniki so se umaknili in vaščani smo kar se da urno odšli z dvorišča, pomagajoč pretepenim.

Večina vaščanov je odšla domov, jaz in še kakih šest ali sedem starejših pa smo se ustavili na cesti v bližini «capovillove» hiše, da vidimo, kako se bo končalo s hlapcem Ivanom.

Zdelo se je, da «kolottijevcem» dobra prede, če nas niso spodil s ceste: in res, iz hiše ni bilo slišati kričanja kakor med prejšnjimi zasliševanji.

Nam pa ni položaj obetal nič dobrega. Bali smo se, da neumen hlapec kaj pove o tenencih, ki so ga dvakrat peljali k partizanom; da pove fašistom, kateri sta njuni družini; potem bodo gotovo vzeli očeta za talca, sežgali obe hiši, če ne celo vasi.

«Moj Bog, kaj bo še z nami zaradi neumnega hlapca. Ko

prisel na vrsto hlapec Ivan, ki ni od prejšnjega večera, ko sem ga jaz pomiril, niti znil besede z nikomer, sedel na tleh in se tresel.

Nekaj minut je minilo, odkar so ga odvabili, ko se je prikazal na okno «kolottijevcev», verjetno komandir, in začel rjoveti, naj se pobereмо in naj zahvalimo Boga, da se je tako končalo. Drugič bo gotovo slabše, če se kaj zve, da se bratimo z banditi.

Fašisti-strážniki so se umaknili in vaščani smo kar se da urno odšli z dvorišča, pomagajoč pretepenim.

Večina vaščanov je odšla domov, jaz in še kakih šest ali sedem starejših pa smo se ustavili na cesti v bližini «capovillove» hiše, da vidimo, kako se bo končalo s hlapcem Ivanom.

Zdelo se je, da «kolottijevcem» dobra prede, če nas niso spodil s ceste: in res, iz hiše ni bilo slišati kričanja kakor med prejšnjimi zasliševanji.

Nam pa ni položaj obetal nič dobrega. Bali smo se, da neumen hlapec kaj pove o tenencih, ki so ga dvakrat peljali k partizanom; da pove fašistom, kateri sta njuni družini; potem bodo gotovo vzeli očeta za talca, sežgali obe hiši, če ne celo vasi.

«Moj Bog, kaj bo še z nami zaradi neumnega hlapca. Ko

nevaren, da izda vaščane, ampak tudi nedolžen, ubogi fant, kot jagne.

Na cesto so prihajali še drugi vaščani. Zbralo se nas je kakih petnajst oseb in hiteli smo proti hiši. Ko pa smo prišli na prekleto dvorišče, smo kot okameneli obstali.

Dvorišče je bilo medlo razsvetljeno z lučjo, ki je svetlila iz hiše skozi na stečaj odprta vrata in okna. Nekaj metrov od hiše je na tleh ležalo truplo z obrazom proti zemlji, z razprostrtimi rokami in nogami (verjetno so ga vrgli skozi okno prvega nadstropja). Običeno je bilo v nove hiše in na nogah je imelo črne, svetle škornje. Hrbet je bil gol in krvav, malone razmesarjen.

Približali smo se in truplo dvignili. Če ne bi vedeli, da je to Ivan, bi ga malo kateri izmed nas spoznal, tako so ga fašisti zdelali. Krvavel je iz ust, nosa in ušes. Ervel oko je bilo črno in zaprto, drugo se je zllilo s krvjo vred po licu, da je na njegovem mestu bila krvava, sluzasta votlina. Tudi prsi so bila zveriskno bičane in razmesarjene.

Tako je umrl Ivan, slaboumen hlapec, ki svoj živni dan ni slabega napravil niti muhi. Bil je prva žrtve fašistov v naši vasi, a žal ne zadržaj.

(Nadaljevanje jutri) JANEZ UČIČ